

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**do projektu
miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**

**dla obszaru położonego
przy ulicy Kościelnej w Luboszycach**

gm. Łubniany

pow. opolski

woj. opolskie

*Zamawiający: Gmina Łubniany
 ul. Opolska 104
 46-024 Łubniany*

Wykonawca:

*Zespół autorski: mgr Roger Trela
 mgr Agnieszka Trela
 mgr inż. Maciej Michałowski*

Łubniany, 2021 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Przedmiot, cel i zakres prognozy	4
1.1.1. Ogólna charakterystyka obszaru objętego projektem planu – lokalizacja, otoczenie, zagospodarowanie terenu	4
1.1.2. Cel i zakres prognozy.....	6
1.2. Podstawy prawne i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	7
1.3. Informacje o zawartości, celach oraz powiązaniach planu miejscowego z innymi dokumentami.....	7
1.3.1. Cele i projektowane ustalenia planu miejscowego	7
1.3.2. Powiązania planu miejscowego z innymi dokumentami.....	9
1.4. Źródła danych merytorycznych.....	10
1.5. Propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	11
1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	12
1.7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	12
2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA.....	13
2.1. Istniejący stan środowiska na obszarze objętym projektem planu	13
2.1.1. Położenie i morfologia terenu	13
2.1.2. Budowa geologiczna i gleby.....	14
2.1.3. Wody podziemne i powierzchniowe.....	14
2.1.4. Warunki klimatyczne	15
2.1.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy.....	16
2.1.6. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej.....	17
2.2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska	18
2.2.1. Abiotycznego	18
2.2.2. Biotycznego.....	20
2.3. Zabytki i dobra materialne	20
2.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne w świetle realizacji planu miejscowego, w szczególności na obszarach chronionych.....	21
2.4.1. Ocena stopnia zgodności postanowień projektu Planu z zapisami aktów prawa miejscowego ustanawiających formy ochrony przyrody i określających zasady gospodarowania w ich granicach.....	22
2.4.2. Ocena stopnia zgodności postanowień projektu dokumentu z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody i krajobrazu.....	22
2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, istotne dla planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas prac nad planem miejscowym	23
3. CZĘŚĆ PROGNOSTYCZNA	30
3.1. Analiza i ocena stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	30
3.2. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu	31
3.3. Przewidywane znaczące oddziaływania dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu miejscowego planu, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy.....	31
3.3.1. Powierzchnia ziemi, zasoby naturalne i gleba.....	32
3.3.2. Wody powierzchniowe i podziemne.....	32
3.3.3. Powietrze	33
3.3.4. Łagodzenie i adaptacja do zmian klimatu.....	33
3.3.5. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	33
3.3.6. Ekosystemy i krajobraz kulturowy.....	34
3.3.7. Obszary i formy prawnie chronione, w tym cele, przedmiot ochrony i integralność ostoi Natura 2000	34
3.3.8. Zabytki i dobra materialne.....	35
3.3.9. Zdrowie ludzi.....	35

3.4. Skutki dla środowiska w związku z wprowadzeniem:.....	36
3.4.1. zanieczyszczeń do atmosfery	36
3.4.2. ścieków	37
3.4.3. odpadów	37
3.4.4. hałasu	37
3.4.5. promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące	38
4. PODSUMOWANIE	38
4.1. Wnioski	38
4.2. Propozycje rozwiązań i ustaleń mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	39
4.3. Rozwiązania alternatywne	40

1. WPROWADZENIE

Przed podjęciem uchwały przez Radę Gminy Łubniany w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, niezbędne jest opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko, której zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu zwanym dalej RDOŚ w Opolu oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu zwanym dalej PPIS w Opolu. Projekt Planu wraz z prognozą musi zostać poddany procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, polegającej na zaopiniowaniu go przez RDOŚ w Opolu i PPIS w Opolu oraz zapewnieniu możliwości udziału społeczeństwa.

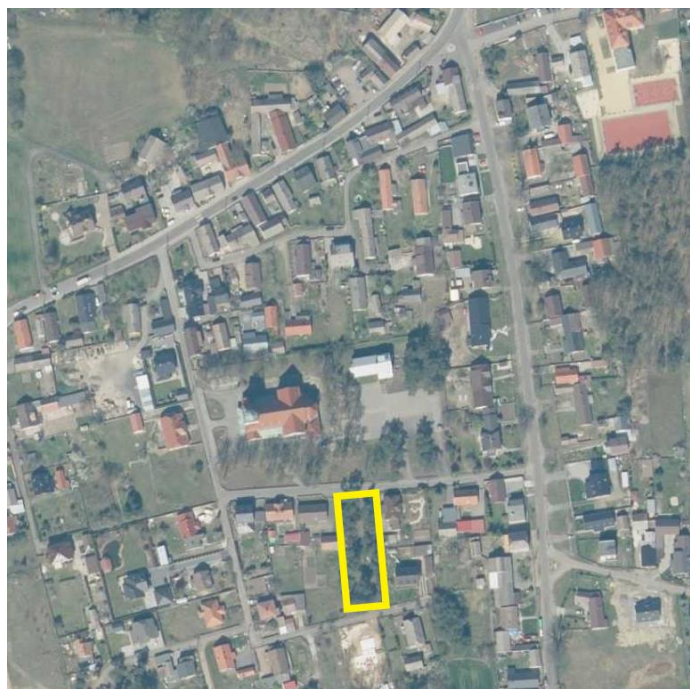
Prognozy oddziaływania na środowisko dla studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego, określających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, sporządzane są jako jeden z wymaganych elementów procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzji i procedurę oceny strategicznej. Wskazuje na możliwe negatywne skutki realizacji Planu oraz przedstawia zalecenia dotyczące przeciwdziałania ewentualnym negatywnym skutkom, przedstawia sposoby ich minimalizacji. Wnioski i rekomendacje zawarte w prognozie powinny być włączone do przedmiotowego Planu.

1.1. Przedmiot, cel i zakres prognozy

1.1.1. Ogólna charakterystyka obszaru objętego projektem planu – lokalizacja, otoczenie, zagospodarowanie terenu

Przedmiotem opracowania jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszycach, administracyjnie należącego do gminy wiejskiej Łubniany, powiat opolski ziemski (województwo opolskie). Obszar ten położony jest w środkowej części województwa opolskiego, w południowej części gminy Łubniany, ok. 6,5 km na północny-wschód od centrum Opolą.

Ryc. 1 Lokalizacja obszaru objętego projektem planu

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (działka nr 341/82) o powierzchni 16,48 ara położony jest w centralnej części wsi Luboszyce przy ulicy Kościelnej. Jego granice stanowią: od północy – granica dz. nr 581/82 k.m. 6, stanowiąca pas drogowy ul. Kościelnej, od wschodu – granice dz. nr 491/75 oraz dz. nr 492/75 k.m. 6, od południa – granice dz. nr 361/41 oraz dz. nr 362/141 k.m. 6, od zachodu – granica dz. nr 338/83 k.m. 6.

Granice opracowania określa rysunek planu – załącznik graficzny do projektu uchwały Rady Gminy Łubniany w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszytach.

Bezpośrednie otoczenie obszaru opracowania stanowią:

- tereny zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej wsi Luboszyce,
- tereny sakralne, w tym kościół parafialny pw. św. Antoniego,
- tereny zadrzewione w otoczeniu kościoła parafialnego,
- drogi gminne – ul. Kościelna (od południa i północy).

Obszar objęty projektem Planu zgodnie z ustaleniami *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łubniany* uchwalonym przez Radę Gminy Łubniany uchwałą nr XLII/294/14 z dnia 29 października 2014 r. **stanowi tereny zabudowy mieszkaniowej i usług.** Natomiast zgodnie z obowiązującym *miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego* (uchwała nr VII/35/95 Rady Gminy Łubniany z dnia 23 czerwca 1995 r.) przedmiotowy obszar **stanowi tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.**

Obecnie na obszarze objętym projektem Planu wg ewidencji gruntów znajdują się tereny i grunty leśne – Ls V. Występuje tu sosna pochodząca prawdopodobnie z samosiewu, w wieku kilkudziesięciu lat. Runo jest zdegenerowane – dominacja traw i roślinności synantropijnej. W środku działki widoczne są pasy/droga wyjeżdżona przez samochody.

Fot. 1 Obszar objęty projektem planu

Przedmiotowy teren znajduje się poza granicami obszarów chronionych. Najbliższe tereny przyrodniczo cenne (dolina Małej Panwi) znajdują się w odległości ok. 0,5 km. Najbliższe tereny objęte ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody to: użytek ekologiczny „Płaszczyna” (4,21 km) i „Kamionka Piast” (6,88 km), Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrowsko-Turawskie” (3,99 km) i Stobrowski Park Krajobrazowy (8,22 km) oraz ostoje Natura 2000: OSO Grądy Odrzańskie PLB020002 (6,94 km), OSO Zbiornik Turawa PLB160004 (8,60 km) i SOO Łąki w okolicach Chrzastowic PLH160010 (6,31 km).

1.1.2. Cel i zakres prognozy

Celem opracowania jest sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który określa przeznaczenie i warunki przestrzennego zagospodarowania obszaru we wsi Luboszyce, w gminie Łubniany. Obowiązek sporządzenia prognozy do projektu planu i każdej jego zmiany wynika z art. 51 w związku z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [t.j. Dz. U. 2021, poz. 247].

Celem opracowania jest identyfikacja potencjalnych negatywnych wpływów realizacji ustaleń planu na środowisko oraz wskazanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających te wpływy. Opracowanie ma służyć samorządowi gminy oraz społeczeństwu do kontroli prawidłowości rozwiązań przyjętych w ustaleniach planu z punktu widzenia wymogów ochrony środowiska.

Zakres Prognozy jest zgodny z wymaganiami:

- art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [t.j. Dz. U. 2021, poz. 247],
- zakresem uzgodnionym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Opolu (pismo nr NZ.4311.4.6.2020.EK z dnia 18.03.2020 r.),
- zakresem uzgodnionym z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Opolu (pismo nr WOOŚ.411.1.25.2020.MO z dnia 8.04.2020 r.).

Zgodnie z wymogami określonymi w uzgodnieniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska prognoza powinna dodatkowo uwzględniać:

- zagadnienia dotyczące łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do jego zmian biorąc pod uwagę m.in. takie elementy jak: bezpośrednie i pośrednie emisje gazów cieplarnianych oraz działania skutkujące ich pochłanianiem i zmniejszeniem ich emisji oraz klęski żywiołowe;
- zawierać informacje na temat występowania na terenie objętym zapisami projektowanego dokumentu, obszarów potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o których mowa w art. 101d ustawy Prawo ochrony środowiska.

Niniejszą Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedstawiono w takim stopniu szczegółowości, jaki umożliwia obecny stan informacji o środowisku oraz przewidywane zainwestowanie i zagospodarowanie terenu. Opis stanu środowiska przedstawiono w odniesieniu do istniejącego i planowanego zagospodarowania terenów objętych projektem Planu, z uwzględnieniem istotnych elementów środowiska przyrodniczego w ich otoczeniu.

Na projekt miejscowego planu składają się:

- projekt uchwały Rady Gminy Łubniany w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszytach,
- rysunek planu miejscowego stanowiący załącznik do powyższej uchwały:
 - mapa 1:1000 obejmująca obszar położony przy ulicy Kościelnej w Luboszytach wraz z otoczeniem,
- rozstrzygnięcie dotyczące sposobu rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu niniejszego Planu w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu (załącznik do uchwały),
- rozstrzygnięcie o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz o zasadach ich finansowania (załącznik do uchwały)
- dane przestrzenne (załącznik do uchwały).

1.2. Podstawy prawne i metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Podstawy prawne opracowania stanowią:

- uchwała nr XVII/118/20 Rady Gminy Łubniany z dnia 2 marca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszycach,
- ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [t.j. Dz. U. 2021, poz. 247].

Metodyka przyjęta w niniejszym opracowaniu obejmuje w głównej mierze metody opisowe oraz analizę różnych dokumentów planistycznych, dokumentów opisujących środowisko przyrodnicze i kulturowe gminy Łubniany oraz metody szacowania wpływu ustaleń projektu miejscowego planu i docelowego przeznaczenia terenów, na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i społecznego. Ze względu na charakter planowanego przeznaczenia terenu za obszar objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem przyjęto obszar objęty projektem Planu.

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan zagospodarowania terenu objętego opracowaniem wraz ze wszystkimi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska w gminie Łubniany i przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji przedmiotowego planu miejscowego. Przeprowadzono także wizję terenową (14 lipca 2021r.), na której określono obecne zagospodarowanie terenu oraz występującą florę i faunę, możliwe powiązania przyrodnicze z terenami sąsiadującymi, a także uwarunkowania krajobrazowe. W ramach opracowywanej prognozy przeprowadzono także konsultację z autorem projektu planu.

Uwzględniając obowiązujący zakres Prognozy, została ona opracowana w oparciu o wszystkie dostępne, aktualne publikacje opisujące stan środowiska w województwie opolskim, a także dokumenty strategiczne dotyczące gminy Łubniany, takie jak gminny program ochrony środowiska. Analizą objęte zostały również dokumenty zawierające niezbędne informacje planistyczne, takie jak: Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łubniany uchwalonym przez Radę Gminy Łubniany uchwałą nr XLII/294/14 z dnia 29 października 2014 r. oraz Aktualizację opracowania ekofizjograficznego gminy Łubniany (2021). Wykorzystano również informacje zawarte w wielu innych dokumentach – wszystkie wykorzystane materiały wymieniono w rozdziale 4 *Źródła danych merytorycznych*.

1.3. Informacje o zawartości, celach oraz powiązaniach planu miejscowego z innymi dokumentami

1.3.1. Cele i projektowane ustalenia planu miejscowego

Celem analizowanego dokumentu jest zapewnienie i kształtowanie ładu przestrzennego oraz ochrony zasobów środowiska, w tym dziedzictwa kulturowego w zakresie poszczególnych form zagospodarowania terenu, biorąc pod uwagę wymogi zrównoważonego rozwoju.

Projekt planu miejscowego obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszycach ustala przeznaczenie oraz zasady kształtowania zabudowy i wskaźniki zagospodarowania terenu, a także: zasady ochrony środowiska, przyrody oraz ochrony i kształtowania krajobrazu, wymagania dotyczące kształtowania przestrzeni publicznych, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady, granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustanowionych na podstawie przepisów odrębnych, szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,

szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów, a także stawki procentowe wzrostu wartości nieruchomości.

Docelowy układ funkcjonalno - przestrzenny przedstawiony jest na rysunku planu i w projekcie uchwały zatwierdzającej miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Na obszarze objętym planem ustalono następujące podstawowe przeznaczenie terenu:

U - tereny zabudowy usługowej, na których zlokalizowane są obiekty usług polegających na działalności nieprodukcyjnej.

Dopuszcza się obiekty usług z zakresu:

- a) usług publicznych w zakresie oświaty, wychowania przedszkolnego, żłobków, kultury, zdrowia, opieki społecznej, ochrony przeciwpożarowej,
- b) usług komercyjnych w zakresie handlu o powierzchni sprzedaży do 400 m², gastronomii,
- c) obsługi ruchu turystycznego w zakresie punktów informacji turystycznej.

Plan ustala wyposażenie terenu w podstawową infrastrukturę techniczną, obejmującą m.in.:

- zaopatrzenie w wodę z gminnej sieci wodociągowej,
- odprowadzenie całości ścieków z obszaru planu miejscowego do istniejącego układu gminnej sieci kanalizacji zbiorczej,
- zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych do systemu kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, powiązanej z istniejącym układem kanalizacji lub do systemu wód powierzchniowych poprzez systemy retencyjne w terenie, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie uwarunkowane spełnieniem wymagań, określonych w przepisach odrębnych,
- zaopatrzenie w gaz z infrastruktury gazowej,
- zaopatrzenie w energię cieplną z lokalnego systemu ciepłowniczego lub z niskoemisyjnych indywidualnych lub lokalnych źródeł, w tym z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zasilanie w energię elektryczną oraz telekomunikacja z istniejących sieci, rozbudowanych o nowe obiekty, urządzenia i odcinki, dopuszcza się korzystanie z indywidualnych źródeł energii, , zgodnie z przepisami odrębnymi,
- odprowadzanie odpadów komunalnych zgodnie z regulacjami obowiązującymi w gminie oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, zakazuje się składowania odpadów z działalności usługowej.

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu określone w projekcie planu obejmują:

- ochronę na podstawie przepisów odrębnych,
- dopuszczalny poziom hałasu jak dla „terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej” zgodnie z przepisami odrębnymi,
- ochronę powietrza przed zanieczyszczeniem poprzez nakaz stosowania w celach grzewczych bezemisyjnych lub niskoemisyjnych źródeł ciepła spełniających wymagania standardów jakości powietrza określonych w przepisach odrębnych.

Ponadto ochronie środowiska i krajobrazu służą ustalone w projekcie planu:

- zakaz lokalizacji ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródła zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych ze względu na lokalizację obszaru w granicach opracowania planu w odległości mniejszej niż 500 m od granicy cmentarza,
- ochrona zgodnie z przepisami odrębnymi dla obszaru położonego w granicach GZWP nr 335 Zbiornik Krapkowice - Strzelce Opolskiem, objętego obszarem wysokiej ochrony zasobów wodnych (OWO),
- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, w tym procent powierzchni biologicznie czynnej minimum 25% i zieleni minimum 20%.

1.3.2. Powiązania planu miejscowego z innymi dokumentami

Podstawowym dokumentem powiązany z planem miejscowym jest *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łubniany* uchwalone przez Radę Gminy Łubniany uchwałą nr XLII/294/14 z dnia 29 października 2014 r.

Studium dopuszcza m.in. lokalizację usług w obrębie terenu będącego przedmiotem projektu planu, a ustalenia projektu planu miejscowego nie naruszają ustaleń zawartych w Studium. Obszar ten stanowi bowiem w Studium **tereny zabudowy mieszkaniowej i usług**.

Projekt planu miejscowego wpisuje się także w racjonalne gospodarowanie przestrzenią gminy, w tym:

- kształtowaniem struktury terenów zabudowanych,
- kształtowaniem struktury osadniczej zharmonizowanej ze środowiskiem przyrodniczym i uwarunkowaniami społeczno-gospodarczymi,
- wykorzystaniem naturalnych cech przestrzeni,
- kształtowaniem ładu przestrzennego, a także zapewnieniem ciągłości rozwoju i ewolucyjności przekształceń,
- racjonalizacją wykorzystania terenów - teren w centrum wsi, przylegający do zabudowy mieszkalnej pod nieuciążliwe usługi.

Drugim dokumentem niezwykle istotnym przy pracach nad planami zagospodarowania przestrzennego jest opracowanie ekofizjograficzne, w którym zawierają się uwarunkowania środowiskowe, w tym przyrodnicze i krajobrazowe oraz obecna struktura przyrodnicza gminy Łubniany, ze szczególnym uwzględnieniem zmian wywołanych działalnością człowieka i postępującą antropogenezą lokalnego środowiska. W „Aktualizacji opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla gminy Łubniany (...)” (2021) opisane są poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego wraz ze wszystkimi elementami mającymi wpływ na obecny charakter i przekształcenia środowiska. Projekt niniejszego planu jest zgodny z uwarunkowaniami środowiskowymi wskazanymi w powyższym opracowaniu i nie narusza wskazanych tam najcenniejszych struktur przyrodniczych, a tereny proponowanego zainwestowania znajdują się poza terenami szczególnie cennymi przyrodniczo.

Zgodność zapisów projektowanego planu z dokumentami planistycznymi wyższego rzędu oraz uwzględnianie zasad zrównoważonego rozwoju i zasad wynikających z ochrony środowiska nie powinny zagrozić środowisku przyrodniczemu i społecznemu gminy. Wprowadzone funkcje zarówno pod względem ich rodzaju, intensywności i lokalizacji w układzie przyrodniczym są zgodne z uwarunkowaniami środowiskowymi i nie zagrażają lokalnym ekosystemom gminy.

1.4. Źródła danych merytorycznych

Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego podstawowego dla gminy Łubniany na potrzeby sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łubniany oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, 2021, Finanse&Środowisko.

Charakterystyka środowiska kulturowego i ocena wartości kulturowych gminy Łubniany do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, 1999, Opole.

Dane Urzędu Gminy w Łubnianach.

Dane Wojewódzkiego Opolskiego Konserwatora Zabytków.

GUS BDL.

Koncepcja korytarzy ekologicznych w województwie opolskim, 2012, UMWO Opole.

Kleczkowski A.S. i inni, 1990, Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1: 500 000. Prace CPBP 04.10.09. Objasnienia tekstowe do mapy. IHiGI AGH Kraków.

Opracowanie ekofizjograficzne gminy Łubniany, 2012, Ecosystem Projekt, Opole.

Opracowanie ekofizjograficzne do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Łubniany: obszar III – wieś Luboszyce, Biadacz, Masów, 2003, ECOPLAN

Opracowanie ekofizjograficzne województwa opolskiego i jego aktualizacja, 2016, UMWO Opole.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Łubniany, 2016.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, 2019, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Opole.

Poradnik przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko, Lenort W., Tyszecki A., „Ekokonsult” Gdańsk 1998.

Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego, Urząd Marszałkowski Opole, 2020.

Program ochrony środowiska dla gminy Łubniany na lata 2016 – 2020, Albeko, 2016.

Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2016 - 2020, 2016, UMWO, Opole.

Program opieki nad zabytkami gminy Łubniany na lata 2011 – 2014, Łubniany 2014.

Projekt uchwały Rady Gminy Łubniany w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszytach, 2021, Łubniany

Rysunek planu miejscowego stanowiący załącznik do powyższej uchwały, mapa 1:1000

Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego woj. opolskiego, UMWO.

Rejestr wojewódzkiego opolskiego konserwatora przyrody. RDOŚ Opole.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, Raport wojewódzki za rok 2018, RWMŚ GIOŚ, kwiecień 2019.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, Raport wojewódzki za rok 2019, RWMŚ GIOŚ, kwiecień 2020.

Schmuck A. – Warunki termiczne i opadowe w województwie opolskim. [w]: Studia geograficzno – fizyczne z obszaru Opolszczyzny. Instytut Śląski, Opole, 1968 r.

Stan środowiska w województwie opolskim w 2018 r., opracowanie Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Opole 2019 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łubniany, uchwała Rady Gminy Łubniany nr XLII/294/14 z dnia 29 października 2014 r.

Uproszczony Plan Urządzania Lasu na okres gospodarczy od 1.01.2020 do 31.12.2029 dla lasów komunalnych należących do gminy Łubniany, 2020, BULiGL oddział Brzeg.

Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony, 2006, K.Badora

Warunki przyrodnicze produkcji rolnej. Województwo opolskie, 1987, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach.

Materiały kartograficzne:

Atlas Śląska Dolnego i Opolskiego. Uniwersytet Wrocławski – Pracownia Atlasu Dolnego Śląska. Wrocław, 1997 r.

Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1: 200 000, PIG, 1984.

Matuszkiewicz W.(red.), 1991, Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa 1:300 000, Polska Akademia Nauk. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania.

Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1 : 50 000, PIG, 1992.

Szczegółowa mapa zoologiczna Polski w skali 1 : 50 000, 1998.

Mapa ewidencyjna w skali 1 : 1 000, Starostwo opolskie.

Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:5000, 1962, Wojewódzkie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych w Opolu.

1.5. Propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring i ocena realizacji zapisów planu zagospodarowania przestrzennego obszaru przy ulicy Kościelnej w Luboszycach, powinna być zadaniem wyznaczonej osoby z Urzędu Gminy Łubniany, jako organu kontrolującego realizację zapisów planu miejscowego i decyzji o warunkach zabudowy. Z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika, że analiza aktualności dokumentów planistycznych winna być wykonywana nie rzadziej niż raz na kadencję samorządu. Proponuje się, aby w ramach tej analizy przeprowadzać również ocenę wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Monitorowanie oddziaływania ustaleń planu na środowisko prowadzone będzie zatem cyklicznie w odstępach kilkuletnich, co odpowiada długiemu okresowi realizacji ustaleń tego dokumentu. W przypadku stwierdzenia znacznego negatywnego wpływu na środowisko, może zająć konieczność kolejnej zmiany planu, natomiast w przypadku braku istotnych negatywnych oddziaływań, można kontynuować realizację ustaleń przyjętej wersji.

Monitoring i ocena realizacji planu będzie oparta o analizę wykonalności założonych ustaleń planu oraz odpowiednio dobranych wskaźników stanu środowiska. Przy określaniu wskaźników przyjęto jako wyjściowy 2021 rok.

Poniższa tabela zawiera przykładowe wskaźniki mówiące o stopniu realizacji Planu. Lista ta nie jest ostateczna, może być weryfikowana w trakcie realizacji planu, a także powinna być zweryfikowana przy zmianie Planu.

Tabela 1. Przykładowe wskaźniki realizacji planu

Wskaźniki zrównoważonego rozwoju
Liczba przyłączy kanalizacyjnych [szt.]
Liczba przyłączy wodociągowych [szt.]
Liczba substancji, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji i wartości docelowe lub celu długoterminowego – strefa opolska
Emisja zanieczyszczeń gazowych z nowego źródła ciepła [Mg]
Emisja zanieczyszczeń pyłowych z nowego źródła ciepła [Mg]
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku [Mg]
Powierzchnia gruntów leśnych [ha]
Zużycie wody ogółem [m ³ /rok]
Ilość ścieków oczyszczonych ogółem [dam ³]
Liczba posadzonych drzew [szt.]
Liczba usuniętych drzew [szt.]

Poniżej przedstawiono kilka dodatkowych, przykładowych wskaźników, które także mogą być wykorzystane przy monitorowaniu skutków realizacji postanowień Planu:

- zmiany struktury użytkowania gruntów,
- wysokość nowych budynków, pokrycia dachowe,
- wskaźnik zabudowy i intensywności zabudowy w obrębie działki,
- powierzchnia biologicznie czynna w obrębie działki (%),
- powierzchnia zieleni (%),
- estetyka i walory krajobrazowe ulicy Kościelnej w Luboszytach.

1.6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

W wyniku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszytach nie będą występować transgraniczne oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym dokument nie musi być poddany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (działka nr 341/82) o powierzchni 16,48 ara położony jest w centralnej części wsi Luboszyce przy ulicy Kościelnej. Plan zakłada pozyskanie nowych terenów dla usług publicznych. Do tej pory obszar ten zgodnie z obowiązującym *miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego* **stanowił teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej**.

Przewidywane, w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszytach, kierunki zagospodarowania i rozwoju oraz szczegółowe ustalenia planu biorą pod uwagę konieczność zrównoważonego rozwoju, przeznaczając pod inwestycje usługowe tereny o minimalnej wartości przyrodniczej, w luce zwartej zabudowy w centrum wsi.

Zakres i charakter potencjalnych oddziaływań będzie bezpośredni i pośredni, o charakterze odwracalnym i nieodwracalnym, istotny lub nieistotny dla utrzymania równowagi w środowisku, o różnym natężeniu i zasięgu w przestrzeni.

Oddziaływania i skutki dla środowiska będą związane głównie z: wprowadzaniem do środowiska substancji i energii, prowadzeniem prac ziemnych, zmianą struktury przyrodniczej i krajobrazowej. Oddziaływania te będą miały wpływ zarówno na elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego, w szczególności na: warunki życia ludzi, powietrze, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, wody podziemne, klimat lokalny, przyrodę ożywioną oraz krajobraz - we wzajemnym powiązaniu.

Większość przewidywanych oddziaływań będzie wywoływała skutki ujemne, niekorzystne dla środowiska (powietrze, wody podziemne, gleby, hałas, klimat, bioróżnorodność, krajobraz), jednakże o niskim poziomie istotności. Skutki długotrwale ujemne, niekorzystne, ale tylko w skali lokalnej związane będą z nieodwracalnym przekształceniem terenu, zmniejszeniem terenów zielonych, wyłączeniem terenów leśnych z funkcji produkcyjnej oraz zmian w krajobrazie związanych z zabudową usługową.

Skutki długotrwale dodatnie, korzystne związane będą z powstaniem usług publicznych na miejscu w centrum wsi (możliwość korzystania z usług dla mieszkańców Luboszyt bez dodatkowego przemieszczania się samochodem), uzupełnieniem zieleni towarzyszącej. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znacząco ogranicza możliwości wprowadzania ścieków do gruntu i wód oraz przewiduje kompleksowe rozwiązania w zakresie gospodarki energetycznej, ściekowej i odpadowej.

Wraz ze wzrostem urbanizacji nieunikniony jest wzrost presji na środowisko przyrodnicze i krajobraz gminy, w szczególności w lukach wśród istniejącej zabudowy. Nowe zagospodarowanie choć w pewnym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko będzie równocześnie generować pozytywne zjawiska np. poprzez zwiększenie bazy usługowej. W przypadku realizacji zapisów planu nie przewiduje się negatywnego wpływu na obszary cenne przyrodniczo, w tym ostoje Natura 2000 położone poza terenem wsi Luboszyce.

Monitoring i ocena realizacji planu będzie oparta o analizę wykonalności założonych ustaleń planu oraz odpowiednio dobranych wskaźników stanu środowiska.

W rozdziale *Propozycje metod analizy skutków realizacji postanowień planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania* zamieszczono tabelę zawierającą przykładowe wskaźniki mówiące o stopniu realizacji Planu. Natomiast poniżej znajdują się najważniejsze i najprostsze do weryfikacji wskaźniki dotyczące zmiany struktury użytkowania gruntów na terenie wsi Luboszyce:

- zmiany struktury użytkowania gruntów,
- wysokość nowych budynków, pokrycia dachowe,
- wskaźnik zabudowy i intensywności zabudowy w obrębie działki,
- powierzchnia biologicznie czynna w obrębie działki (%),
- powierzchnia zieleni (%),
- estetyka i walory krajobrazowe ulicy Kościelnej w Luboszytach.

2. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

2.1. Istniejący stan środowiska na obszarze objętym projektem planu

2.1.1. Położenie i morfologia terenu

Teren opracowania, według regionalizacji fizyczno-geograficznej [Kondracki, 2001], leży w makroregionie Niziny Śląskiej, w mezoregionie Pradoliny Wrocławskiej obejmującej dolinę Odry wraz z jej nadzalewowymi terasami. Mezoregion związany jest z historycznym rozwojem rzeki Odry. Obejmuje szeroką na około 10-12 km pradolinę wypełnioną osadami piaszczysto-żwirowych teras plejstocenijskich i położonych w strefie dna doliny, wysłanych madami, teras holocenijskich.

Według podziału administracyjnego obszar opracowania należy do wsi Luboszyce, gminy Łubniany, powiatu ziemskiego opolskiego. Obszar ten położony jest w środkowej części województwa opolskiego, w południowej części gminy Łubniany, ok. 6,5 km na północny-wschód od centrum Opola.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (działka nr 341/82) o powierzchni 16,48 ara położony jest w centralnej części wsi Luboszyce przy ulicy Kościelnej. Jego granice stanowią: od północy – granica dz. nr 581/82 k.m. 6, stanowiąca pas drogowy ul. Kościelnej, od wschodu – granice dz. nr 491/75 oraz dz. nr 492/75 k.m. 6, od południa – granice dz. nr 361/41 oraz dz. nr 362/141 k.m. 6, od zachodu – granica dz. nr 338/83 k.m. 6. Obecnie na obszarze objętym projektem Planu wg ewidencji gruntów znajdują się tereny i grunty leśne – Ls V.

Bezpośrednie otoczenie obszaru opracowania stanowią:

- tereny zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej wsi Luboszyce,
- tereny sakralne, w tym kościół parafialny pw. św. Antoniego,
- tereny zadrzewione w otoczeniu kościoła parafialnego,
- drogi gminne – ul. Kościelna (od południa i północy).

Przedmiotowy teren znajduje się poza granicami obszarów chronionych. Najbliższe tereny przyrodniczo cenne (dolina Małej Panwi) znajdują się w odległości ok. 0,5 km. Najbliższe tereny objęte

ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody to: użytek ekologiczny „Płaszczyna” (4,21 km) i „Kamionka Piast” (6,88 km), Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” (3,99 km) i Stobrawski Park Krajobrazowy (8,22 km) oraz ostoje Natura 2000: OSO Grądy Odrzańskie PLB020002 (6,94 km), OSO Zbiornik Turawa PLB160004 (8,60 km) i SOO Łąki w okolicach Chrzęstowic PLH160010 (6,31 km).

Rzeźba terenu na obszarze opracowania i w jego najbliższej okolicy wykazuje niewielkie zróżnicowanie, zarówno pod względem struktury przestrzennej i bogactwa form morfologicznych, jak i deniwelacji terenu. Obszar opracowania leży w obrębie plejstocenijskiej terasy nadzalewowej, w związku z czym powierzchnia terenu jest tu generalnie słabo urozmaicona. Rzeźba terenu w obrębie centrum wsi Luboszyce jest płaskorówninna, a na jej charakter miały wpływ przede wszystkim procesy i utwory pochodzenia rzeczno-pojazdowego powstałe w plejstocenie oraz późniejsza denudacja. Wpływ na obecną rzeźbę miały także procesy holocenijskie oraz działalność człowieka w ciągu ostatnich kilkuset lat.

Okolice ulicy Kościelnej należą do najwyższych położonych – przy kościele pw. św. Antoniego wysokość terenu wynosi 156,9 m n.p.m. Generalnie teren jest łagodnie nachylony w kierunku południowym, ale deniwelacje są minimalne i wynoszą w tej okolicy ok. 1 – 1,5 m. Na obszarze objętym opracowaniem deniwelacje terenu wynoszą 0,2 m (155,6 m – 155,4 m). Spadki terenu kształtują się w przedziale 0 - 2%, co oznacza, że rzeźba terenu nie stanowi żadnych przeciwwskazań do zainwestowania.

2.1.2. Budowa geologiczna i gleby

Głębokie podłoże obszaru opracowania budują skały paleozoiku. Sfałdowane utwory karbońskie (piaskowce, łupki) znajdują się na głębokości ok. 500 - 600 m. Nad nimi zalegają utwory triasu.

Utwory triasowe leżące najwyżej to osady triasu górnego powstałe w płytkich zbiornikach wodnych, okresowo łączących się z morzem. Utwory kajpru (iłowowce, łupki, mułowce, wapienie i dolomity) występują miejscami razem z retykiem (czerwone i pstre iłowce z przewarstwieniami piaskowców, wapieni, margli i dolomitów). Zalegają one, w obrębie Monokliny Przedsudeckiej, na głębokości ok. 15-60 m, ale miąższość kajpru może wynosić nawet do kilkuset metrów. Na retyk składają się dolne „warstwy lisowskie” i górne „warstwy woźnickie”.

Starsze utwory zostały przykryte osadą pokrywą kenozoiczną. Na części terenu gminy m.in. w okolicach Luboszyce utwory czwartorzędowe zalegają bezpośrednio na utworach triasowych.

Utwory czwartorzędowe na tym obszarze reprezentowane są głównie przez osady plejstocenijskie, piaski i żwiry tarasów pradolinnych związane ze zlodowaczeniem północnopolskim (budujące terasę nadzalewową niższą i wyższą doliny Małej Panwi) oraz gliny zwałowe moreny dennej i gliny wodnomorenowe. Piaski średnie tworzą ciągłą pokrywę do głębokości ok. 1 m. Poniżej utworów piaszczystych występują warstwy glin pylastych i piaszczystych o miąższości ok. 0,5 - 1 m, a następnie piaski średnie, grube i żwiry.

W obrębie wsi Luboszyce wg mapy glebowo-rolniczej występują mady, o charakterystycznej warstwowej budowie, wysokim poziomie wód gruntowych i znacznej zawartości substancji organicznej w całym profilu, wykształcone na piaskach. Zalicza się je do kompleksu żynnego gruntów ornych. Jednakże na terenie objętym projektem planu prawdopodobnie występują gleby pseudobielicowe wytworzone na piaskach. Na terenie opracowania gleby charakteryzują się słabą jakością – LsV.

2.1.3. Wody podziemne i powierzchniowe

Obszar gminy Łubniano należy do hydrogeologicznego rejonu Opola z poziomami wodonośnymi w czwartorzędzie, trzeciorzędzie, górnej kredzie oraz w środkowym i dolnym triasie. W obrębie gminy przebiegają ważne struktury wodonośne, a jej zasoby wód podziemnych są bogate. W ujęciu stratygraficznym (pionowym) utwory wodonośne reprezentują poszczególne piętra i poziomy wodonośne, natomiast w ujęciu przestrzennym tworzą szereg zbiorników wód podziemnych.

Na terenie wsi Luboszyce, w tym na obszarze objętym projektem planu wody podziemne występują na poziomie wodonośnym:

- czwartorzędowym - płytki poziom wód gruntowych związany jest z warstwą piasków zalegających na powierzchni, charakteryzuje się zwierciadłem swobodnym lub lekko napiętym stabilizującym się na głębokości ok. 2 m, zasilanie odbywa się z opadów atmosferycznych przez przepuszczalne grunty piaszczyste,
- dolnotriasowym – poziom ten o bardzo dużej wydajności zalega na znacznych głębokościach, wody występują w ośrodku porowym w piaskowcach i szczelinowym w wapieniach.

Obszar opracowania znajduje się w obrębie struktur zalegania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych Polski. Zalega pod nim GZWP 335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie” w osadach dolnotriasowych, a w pobliżu przebiega także czwartorzędowa dolina Kopalna Małej Panwi (GZWP 334). W związku ze słabą izolacją zbiornika przez zalegające od powierzchni utwory piaszczyste zagadnienie ochrony struktur wodonośnych jest tu bardzo istotne i wymaga szczególnej dbałości.

Tabela 2. Charakterystyka zbiornika GZWP 335

Nr	Nazwa zbiornika	Wiek	Śr. głęb. [m]	Moduł zasilania [l/s/km ²]	Powierzchnia [km ²]			Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /d]
					GZWP ogółem	ONO	OWO	
335	Krapkowice – Strzelce Op.	T ₁	100-600	0,28	2 050	-	1 000	142

T₁ – trias dolny, ONO – obszar najwyższej ochrony, OWO – obszar wysokiej ochrony
Źródło: Kleczkowski, 1990.

Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 335 Krapkowice – Strzelce Opolskie obejmuje poziom wodonośny dolnego i środkowego pstręgo piaskowca o powierzchni ok. 2050 km², jego fragment obejmuje całą południową część gminy Łubniany. Zaliczany jest do obszaru wysokiej ochrony (OWO). Średnia głębokość ujęć wodnych na zbiorniku wynosi 100-600 m, a zasoby dyspozycyjne wynoszą 50 tys. m³/d. Drenaż zbiornika odbywa się w dolinie Odry.

Obszar opracowania należy do dorzecza Odry i zlewni prawobrzeżnego dopływu Odry – Małej Panwi. Na przedmiotowym terenie nie występują wody powierzchniowe. Teren opracowania znajduje się poza zasięgiem zalewów powodziowych.

2.1.4. Warunki klimatyczne

Tereny będące przedmiotem opracowania leżą w regionie nadodrzańskim, który posiada jeden z cieplejszych klimatów w Polsce. Charakteryzuje się on wszystkimi cechami typowymi dla przejściowej, oceaniczno - kontynentalnej odmiany klimatu umiarkowanego. Odznacza się on małym zróżnicowaniem termicznym. Średnia temperatura wynosi 8,4 °C. Lato trwa tutaj ponad 90 dni, a bezzimie powyżej 290 dni. Liczba dni w roku z temperaturą poniżej 0°C mieści się w przedziale od 60 do 75.

Średnia roczna temperatura wynosi	+9°C.
Średnia temperatura stycznia wynosi	-1°C.
Średnia temperatura lipca wynosi	+18°C.
Średnia temperatura okresu od kwietnia do września wynosi	+14°C.
Amplituda między minimalną, a maksymalną temp. wynosi	62,5 °C.

Przeciętna ilość opadów atmosferycznych w roku waha się między 600, a 700 mm, z czego na okres od kwietnia do września przypada około 400 mm. Liczba dni z opadem śnieżnym należy tu do najniższych

w Polsce. W styczniu notuje się od 8 do 12 dni z opadem, a w miesiącach następnych liczba ta spada, zbliżając się w maju do zera. Ilość dni w roku z opadami śniegu waha się między 35 a 50.

Przeważają tu wiatry zachodnie (19,4%) i południowo - zachodnie (18,0%), południowe (15,4%) i północno - zachodnie (13,1%). Udział wiatrów północnych, północno - wschodnich, wschodnich i południowo - wschodnich wynosi łącznie 21,8% dni w roku. Dni bez wiatru stanowią 12,3% roku.

Na obszarze opracowania i w jego najbliższej okolicy można wyróżnić jedną strefę klimatu lokalnego – generalnie korzystnego dla przebywania ludzi. Strefa ta obejmuje plejstoceniowe terasy nadzalewowe cechujące się warunkami pośrednimi między mikroklimatem wysoczyznowym, a mikroklimatem den dolinnych. Charakteryzuje się mniejszą częstotliwością przymrozków i mniejszą wilgotnością od terenów obniżek dolinnych. Obszar opracowania sprzyja przebywaniu człowieka.

Wpływ na klimat lokalny wsi Luboszyce ma także obniżenie doliny Małej Panwi przebiegające w niedalekiej odległości od obszaru objętego projektem planu (ok. 250 m).

2.1.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Według podziału geobotanicznego Matuszkiewicza (Atlas ..., 1994) obszar objęty projektem planu leży w obrębie krainy Dolnośląskiej, w okręgu Borów Stobrawskich, Turawskich i Niemodlińskich. W podziale geobotanicznym Szafera (1977) badany teren leży w granicach Okręgu Nadodrzańskiego należącego do Krainy Śląskiej. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej wg Trampiera i innych (1990) lasy w gminie należą do Krainy Śląskiej, Dzielnicy Równiny Opolskiej i Mezoregionu Borów Stobrawskich.

Roślinność potencjalną obszaru opracowania i jego najbliższego sąsiedztwa stanowią zbiorowiska leśne [Matuszkiewicz (red.), 1991], przede wszystkim kontynentalne bory mieszane *Quercus Pinetum* lub niżowo-środkowoeuropejskie dąbrowy acidofilne *Calamagrostic-Quercetum*.

Roślinność rzeczywista: Według ewidencji gruntów na obszarze objętym projektem planu znajduje się las V klasy bonitacyjnej. Według Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu (2020 r.) cały obszar sklasyfikowano jako siedlisko boru świeżego (Bs) z występującą sosną 120-letnią. Jednakże po wizji w terenie stwierdzono, że na przedmiotowym obszarze, znajduje się luźno występująca sosna pochodząca prawdopodobnie z samosiewu, której wiek jest raczej dużo niższy.

W rzeczywistości teren ten ma raczej charakter zadrzewienia niż lasu. Runo jest silnie zdegenerowane – występuje tu cespityzacja. Jest to jedna z form degeneracji fitocenoz polegająca na silnym rozwoju traw przy jednoczesnym ograniczeniu występujących w nim gatunków. Zjawisko to jest wywołane m.in. intensywnym wydeptywaniem – przez działkę przebiega spontanicznie wyjeżdżona droga, która służy również dla pieszych. W runie dominują trawy m.in. trzcinnik piaskowy i kilka gatunków związanych ze zbiorowiskami antropogenicznymi terenów ruderalnych z klas *Stellarietea mediae*, głównie: wiechlina roczna *Poa annua*, wiechlina zwyczajna *Poa trivialis*, mietlica pospolita *Agrostis capillaris*, koniczyna polna *Trifolium arvense*, babka lancetowata *Plantago lanceolata*, dziewanna i krwawnik pospolity *Achillea millefolium* czy inicjalne zbiorowiska synantropijne z klasy *Artemisietea vulgaris*, ubogie pod względem florystycznym i o bardzo małych walorach przyrodniczych. Występują tu pojedyncze osobniki krwawnika pospolitego *Achillea millefolium* czy starca zwyczajnego *Senecio vulgaris*. Zbiorowiska te związane są z terenami zmienionymi przez człowieka, tj. terenami zabudowanymi, zrębami leśnymi, okrajkami i nieużytkami. Są to zbiorowiska o niewielkich walorach przyrodniczych. Przy wschodniej granicy działki znajdują się także kilkunastoletnie samosiewy lipy, dębu i klonu, które warto zachować nawet przy zmianie przeznaczenia terenu.

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie: brak

Chronione gatunki roślin i grzybów: brak

Chronione gatunki zwierząt: żerująca jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*.

Tereny te są również miejscem żerowania kilku gatunków ptaków związanych z krajobrazem antropogenicznym m.in. kosa *Turdus merula*, szpaka *Sturnus vulgaris*, bogatki *Parus Major* czy kopciuszka *Phoenicurus ochruros*. Pod względem faunistycznym obszar opracowania charakteryzuje się silnym przekształceniem naturalnych ekosystemów i co się z tym wiąże, niewielkimi walorami faunistycznymi. Występują tutaj gatunki pospolite – gatunki związane z siedliskami ludzkimi, zadrzewieniami. Charakteryzują się one umiejętnością dostosowania do silnie przekształconych ekosystemów i często szeroką tolerancją ekologiczną na różne czynniki środowiska.

Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza obszaru objętego projektem planu wykazuje, że teren ten należy do obszarów o niewielkiej wartości pod względem florystycznym i faunistycznym. Występują na tym obszarze gatunki bardzo pospolite, o szerokich możliwościach przystosowawczych. Ze względu na niewielkie walory faunistyczne oraz brak gatunków chronionych i rzadkich flory oraz pospolite zbiorowiska roślinne, teren objęty opracowaniem pod względem przyrodniczym nie przedstawia większych wartości

2.1.6. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej

Przeprowadzone analizy wskazują, iż na obszarze opracowania nie występują zasoby przyrodnicze lub krajobrazowe objęte prawną ochroną lub posiadające wysoką wartość przyrodniczo-krajobrazową i kwalifikujące się do ochrony prawnej.

Na terenie opracowania nie stwierdzono żadnych elementów czy struktur przyrodniczych o dużym potencjale biologicznym czy mogących stanowić istotne powiązania przestrzenne sołectwa z terenami zewnętrznymi. Tereny te nie wymagają ochrony przed zainwestowaniem lub zmianą formy użytkowania. Natomiast walory krajobrazowe, mimo tego, że ich wartość nie kwalifikuje się do ochrony prawnej, powinny być świadomie kształtowane w sposób zgodny z historyczną zabudową i wyglądem wsi.

Przedmiotowy teren znajduje się poza granicami obszarów chronionych. Najbliższe tereny objęte ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody to:

- użytek ekologiczny „Płaszczyna” (4,21 km) i „Kamionka Piast” (6,88 km),
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” (3,99 km)
- Stobrawski Park Krajobrazowy (8,22 km)
- ostoje Natura 2000: OSO Grądy Odrzańskie PLB020002 (6,94 km), OSO Zbiornik Turawa PLB160004 (8,60 km) i SOO Łąki w okolicach Chrzęstowic PLH160010 (6,31 km).

Natomiast z lokalnych struktur istotnych pod względem przyrodniczym, najbliższe tereny przyrodniczo cenne - dolina Małej Panwi pełniąca funkcję regionalnego korytarza ekologicznego, znajduje się w odległości ok. 0,5 km od obszaru objętego projektem planu.

Struktura przyrodnicza terenu opracowania i jego najbliższego sąsiedztwa wykazuje niewielkie zróżnicowanie. Głównym elementem dzisiejszej struktury przyrodniczej obszaru opracowania i jego otoczenia są struktury antropogeniczne (zasilane), reprezentowane głównie przez tereny o zdegradowanej ekologicznej strukturze funkcjonalno-przestrzennej tj. głównie tereny zabudowy mieszkaniowej, kościelnej oraz ciągi komunikacyjne. Lokalne wzbogacenie struktury przyrodniczej stanowi zieleń zorganizowana i towarzysząca istniejącej zabudowie, w tym w szczególności na terenach przykościelnych oraz zadrzewiony obszar objęty projektem planu. Jednakże wartość przyrodnicza przedmiotowego obszaru jest mało znacząca. Przy pozostawieniu części drzew i terenów biologicznie czynnych nie będzie istotnie zubożała terenów zielonych wsi.

Z uwagi na funkcję środowiskotwórczą i wartość biocenotyczną na obszarze objętym projektem Planu oraz w jego sąsiedztwie wydzielić można struktury o małej wartości przyrodniczej - obejmujące tereny przekształcone, o znacząco zubożonej strukturze (obszar objęty projektem planu, zielony teren przykościelny) oraz tereny bez znaczenia lub negatywnie oddziałujące na środowisko przyrodnicze (tereny zainwestowane porośnięte roślinnością antropogeniczną, ruderalną, trawami, roślinnością towarzyszącą i ozdobną). Wzmocnienie funkcji przyrodniczych również na terenach zabudowanych jest możliwe i wskazane, a powinno być prowadzone głównie poprzez wprowadzenie i uzupełnienie zieleni wysokiej. Najbardziej preferowana jest roślinność rodzima.

Obszar objęty projektem Planu ma charakter niewielkiego zadrzewienia wśród terenów zabudowanych. Nie stanowi on ciągu widokowego, dominanty czy tła panoram, co sprawia, że nie przedstawia istotnie cennych walorów krajobrazowych. Natomiast najbliższe otoczenie obszaru opracowania to zróżnicowany, chociaż przekształcony antropogenicznie krajobraz kulturowy (tereny mieszkaniowe, drogi lokalne, plac kościelny wraz z zabytkowym kościołem pw. św. Antoniego z 1919 - 1920 – nr rejestru 231/2015 z 12.02.2015), ze znacznym udziałem elementów wzbogacających tj. zadrzewień i zakrzewień, w szczególności na placu kościelnym. W związku z powyższym, generalnie, centrum wsi Luboszyce posiada pewne walory estetyczne i krajobrazowo-kulturowe wymagające kształtowania.

2.2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska

2.2.1. Abiotycznego

Aktualny stan środowiska na obszarze gminy Łubniany i wsi Luboszyce kształtowany jest przez zespół oddziaływań wewnętrznych i zewnętrznych, związanych z bliższym i dalszym otoczeniem. Na ogólny stan środowiska na obszarze opracowania składają się głównie: stan zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, stan czystości wód podziemnych, stopień zanieczyszczenia gleb oraz klimat akustyczny.

Za najważniejszą cechę środowiska należy uznać alimentacyjną funkcję obszaru w stosunku do stwierdzonego zbiornika wód podziemnych - GZWP 335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie”. Na obszarze objętym projektem Planu zalegają utwory piaszczyste o znacznej przepuszczalności, wobec czego wody opadowe infiltrujące do gruntu zasilają zasoby zbiornika i mogą powodować ich zanieczyszczenie.

Na stan środowiska rejonu opracowania wpływ mają:

- zanieczyszczenia powietrza

Analizowany obszar zaliczyć należy do obciążonego emisjami zanieczyszczeń, mimo tego, że w najbliższej okolicy nie występują zakłady przemysłowe zakwalifikowane do szczególnie szkodliwych dla środowiska, a przez obszar wsi nie przebiega droga o wyższej randze. Wobec braku na obszarze opracowania i w jego najbliższym sąsiedztwie większych źródeł zanieczyszczeń, stan czystości powietrza uzależniony jest od niskiej emisji, zanieczyszczeń komunikacyjnych (droga powiatowa) oraz zanieczyszczeń napływających spoza granic gminy Łubniany, przede wszystkim z miasta Opola i Elektrowni „Opole”.

Najbardziej uciążliwa jest obecnie „niska emisja” obejmująca emisję ze źródeł niezorganizowanych, do których zalicza się głównie paleniska domowe, małe kotłownie, warsztaty rzemieślnicze i rolnicze. Wielkość tej emisji jest trudna do oszacowania. Na terenach o rozwiniętej sieci ciepłowniczej wynosi od kilku do kilkunastu procent, natomiast na obszarach, których nie obejmują centralne systemy ciepłownicze, zwłaszcza na obszarach wiejskich, do kilkudziesięciu procent. Teren opracowania i jego sąsiedztwo to zwarta zabudowa wsi Luboszyce narażona na oddziaływanie niskiej emisji.

Na terenie gminy Łubniany Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadzi bezpośredniego monitoringu jakości powietrza. Od 2018 roku najbliższa stacja automatycznego pomiaru zlokalizowana jest w Opolu na osiedlu Armii Krajowej. Na przestrzeni ostatnich 4 lat, oprócz benzo(a)pirenem w 2019

i 2020 roku, stężenia badanych substancji nie przekraczały wartości normatywnych. W 2020 r. odnotowano niższe stężenia badanych substancji, co może być efektem prowadzonej na szeroką skalę wymiany źródeł ciepła.

Tabela 3. Średnioroczne stężenia zanieczyszczeń zanotowane na stacji pomiarowej w Opolu na osiedlu Armii Krajowej

	Pomiar automatyczny						Pomiar manualny		
	SO ₂	NO ₂	NO _x	NO	O ₃	C ₆ H ₆ (2)	PM ₁₀	PM _{2,5}	B(a)P
jednostka	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[ng/m ³]
Poziom dopuszczalny	20	40	30			5	40	25	1
2017	5,1	16	22	4	44	- (1)	- (1)	24	- (1)
2018	4,8	16	20	3	51	- (1)	- (1)	- (1)	- (1)
2019	5,2	16,6	21	3	50	0,6	27	18	3,18 (2)
2020	3,6	14	18	3	48	0,7	25	17	2,66 (2)

1) Brak wymaganego pokrycia danych.

2) Przekroczenie poziomu docelowego

W 2020 roku powstała sieć monitoringowa gminy Łubniany. Na chwilę obecną jest 15 czujników analizujących powietrze pod kątem zanieczyszczeń pyłowych, tj. pyłu PM₁₀, PM_{2,5} oraz PM₁. Wyniki pomiarów są publikowane w czasie rzeczywistym na stronie operatora oraz w jego aplikacji, z której mogą korzystać mieszkańcy gminy.

Zgodnie z roczną oceną jakości powietrza za rok 2018 cała gmina Łubniany jest objęta obszarem przekroczeń jako obszar strefy opolskiej zaklasyfikowano do klasy C z uwagi na odnotowane przekroczenia średniodobowej wartości dopuszczalnej z ponadnormatywną częstością dla kryterium ochrony zdrowia dla pyłu zawieszonego PM₁₀, benzo(a)pirenu, pyłu PM_{2,5}. Klasa C to poziom stężeń przekraczających wartość dopuszczalną/docelową, dla których obowiązuje określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych/docelowych substancji w powietrzu. W związku z czym „Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego” został przyjęty uchwałą nr XX/193/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lipca 2020 r. Określono w nim działania niezbędne do przywrócenia standardów jakości powietrza. Na terenie gminy Łubniany obowiązuje także uchwała Sejmiku Województwa Opolskiego nr XXXII/367/2017 w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

- jakość wód podziemnych

Obszar opracowania znajduje się w obrębie struktur zalegania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych Polski. Zalega pod nim GZWP 335 „Krapkowice – Strzelce Opolskie” w osadach dolnotriasowych, a w pobliżu przebiega także czwartorzędowa dolina Kopalna Małej Panwi (GZWP 334). W związku ze słabą izolacją zbiornika przez zalegające od powierzchni utwory piaszczyste zagrożenie ochrony struktur wodonośnych jest tu bardzo istotne i wymaga szczególnej dbałości.

Budowa geologiczna na terenie wsi Luboszyce sprzyja migracji zanieczyszczeń, której źródłem jest obecnie głównie intensywna gospodarka rolna. Na terenie gminy Łubniany nie prowadzono podstawowego monitoringu wód podziemnych. Najbliższe otwory badawcze: (617) monitorujący GZWP 334 znajduje się w Opolu-Zawadzie, (616) monitorujący GZWP 336 znajduje się w Groszowicach. W związku ze skanalizowaniem wsi największym obecnie potencjalnym źródłem zanieczyszczeń wód podziemnych jest przede wszystkim użytkowanie rolnicze (nawożenie, środki ochrony roślin). W związku z powyższym na obszarze objętym projektem planu należy zachować szczególną dbałość w zakresie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami pochodzenia antropogenicznego.

- hałas

Jednym z głównych problemów środowiskowych na obszarze województwa opolskiego, a więc także gminy Łubniany jest zanieczyszczenie hałasem, w szczególności komunikacyjnym. Hałas jest elementem tzw. stresu terenów zurbanizowanych, wpływającym na jakość życia ludności. Do

najbardziej uciążliwych źródeł hałasu w środowisku należy komunikacja drogowa, która emituje około 80 % wszystkich hałasów rozprzestrzeniających się na terenach osadniczych. Na poziom hałasu drogowego mają przede wszystkim wpływ: natężenia ruchu komunikacyjnego, udział transportu ciężkiego w strumieniu ruchu, prędkość ruchu pojazdów, stan techniczny pojazdów, odległość zabudowy mieszkaniowej, stan i rodzaj nawierzchni, płynność ruchu i sposób eksploatacji pojazdów.

Pod względem akustycznym najbliższe otoczenie pasów drogowych jest obszarem o obniżonych parametrach jakościowych klimatu akustycznego. Na drogach powiatowych generalnie nie są przekraczane normy, jednakże ze względu na znaczne natężenie ruchu na odcinku Kępa – Luboszyce, lokalnie przy tej drodze może następować pogorszenie klimatu akustycznego. Jednak, ze względu na znaczną odległość od drogi powiatowej nie dotyczy to obszaru objętego projektem planu.

2.2.2. Biotycznego

Na przestrzeni ostatnich stu lat walory przyrodnicze rejonu opracowania, w stosunku do przypuszczalnych wartości, uległy znaczącej degradacji we wszystkich typach środowisk tj. torfowiskowego, łąkowego, leśnego i murawowego. Związane jest to z gospodarczą działalnością człowieka, w tym na pierwszym miejscu z procesami urbanizacyjnymi i z rozwojem sieci transportowej, a także gospodarką rolną i leśną i związanymi z nimi melioracjami odwadniającymi, a także eksploatacją i rozbudową systemu komunikacyjnego. Zbiorowiska roślinne obszaru opracowania wykazują istotne zmiany na skutek wielkopowierzchniowych i wieloletnich oddziaływań.

Obecny charakter roślinności w rejonie opracowania to efekt przekształceń środowiska przez gospodarkę człowieka. Naturalne lasy zostały zastąpione głównie przez monokultury sosnowe, uprawy polne i łąkowe oraz zabudowę. W wyniku czego naturalne zbiorowiska roślinne występują tylko na małych powierzchniach lub są zdegradowane. Szczególnie istotną stabilizującą i wzmacniającą rolę dla sąsiednich ekosystemów rolnych i zurbanizowanych odgrywa dolina Małej Panwi – regionalny korytarz ekologiczny położony ok. 0,5 km od obszaru opracowania. Pomimo znaczących zmian w jej dolinie w dalszym ciągu pełni ona ważną funkcję ostoi fauny i flory dla całego otoczenia.

2.3. Zabytki i dobra materialne

Układ przestrzenny wsi Luboszyce jest wynikiem osadnictwa średniowiecznego (środkowa część, ul. Opolska i Krzywa) oraz osadnictwa fryderycjańskiego z pierwszej połowy XVIII w. (wzdłuż dróg wylotowych do sąsiednich miejscowości).

Na obszarze objętym projektem Planu nie występują strefy ochrony konserwatorskiej ani zabytki architektury i budownictwa oraz dobra kultury współczesnej. Zabudowa mieszkalna, jednorodzinna w sąsiedztwie przedmiotowej działki, ze względu na przebudowę budynków i znaczące przekształcenia substancji historycznej, nie kwalifikuje się do ochrony prawnej i nie przedstawia wybitnych walorów zabytkowych.

Natomiast od północy obszar opracowania sąsiaduje przez drogę (ul. Kościelną) ze znajdującym się w centralnej części wsi zabytkowym kościołem pw. św. Antoniego – nr rejestru 231/2015 z 12.02.2015. Kościół wzniesiony został w latach 1918-20 i należy do grupy żelbetowych kościołów opolskich powstałych w pierwszym trzydziestolecu XX w. Nawiązuje on do stylistyki neoromańskiej, jednak przy zastosowaniu modernistycznych nowinek technologicznych. Naprzeciw kościoła, przy ul. Kościelnej 4, znajduje się plebania o charakterze zabytkowym (gminna ewidencja zabytków).

Zabytkowy kościół wraz z zadrzewionym placem kościelnym i plebanią oraz otaczającą go zabudową mieszkalną tworzy specyficzne centrum wsi o pewnych walorach krajobrazowo-kulturowych. Walory krajobrazowe, mimo tego, że ich wartość nie kwalifikuje się do ochrony prawnej, powinny być świadomie kształtowane w sposób zgodny z historyczną zabudową i wyglądem wsi. Istotne jest zachowanie właściwych proporcji i estetyki nowej zabudowy harmonizującej z całym układem przestrzennym.

2.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne w świetle realizacji planu miejscowego, w szczególności na obszarach chronionych

Problemy i zagrożenia występujące na obszarze wsi Luboszyce związane mogą być ze zjawiskami meteorologicznymi, hydrologicznymi i biologicznymi. Podstawowym czynnikiem meteorologicznym, stwarzającym zagrożenie dla świata przyrody ożywionej jest w szczególności stosunkowo niski poziom opadów atmosferycznych, wpływający na zasobność wód powierzchniowych, stan stosunków wodnych w glebie użytków rolnych i leśnych, zagrożenie pożarowe terenów leśnych, ogólne pogorszenie warunków zdrowotnych głównych gatunków lasotwórczych oraz zagrożenie szkodnikami owadzi. Z kolei występujące lokalnie, okresowo, nawalne deszcze, przy uwzględnieniu cech morfologiczno – geologicznych zlewni stanowią przyczynę zagrożeń powodziowych. Zagrożenia takie na obszarze wsi Luboszyce charakterystyczne jest dla terenów w dolinie Małej Panwi oraz jej dopływów. Istotnym zagrożeniem dla wartości przyrodniczych jest także naturalna sukcesja. Na obszarach łąk i lasów w ostatnich latach znaczącym zagrożeniem biotycznym dla naturalnej różnorodności biotycznej jest ekspansja gatunków obcych rodzimej florze i faunie, w tym inwazyjnych gatunków.

Najistotniejszymi problemami ochrony środowiska w rejonie objętym zmianą Planu są:

- zagrożenie jakości wód podziemnych,
- zagrożenie jakości powietrza, związane z niską emisją,
- nieład przestrzenny i architektoniczny, wprowadzanie na tereny wiejskie obiektów dyszarmijnych.

Zagrożenie jakości wód podziemnych

Obszar opracowania znajduje się w obrębie struktur zalegania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych Polski. Zalega pod nim GZWP 335 „Krapkowie – Strzelce Opolskie” w osadach dolnotriasowych, a w pobliżu przebiega także czwartorzędowa dolina Kopalna Małej Panwi (GZWP 334). W związku ze słabą izolacją zbiornika przez zalegające od powierzchni utwory piaszczyste zagadnienie ochrony struktur wodonośnych jest tu bardzo istotne i wymaga szczególnej dbałości. Budowa geologiczna na terenie wsi Luboszyce sprzyja migracji zanieczyszczeń, której źródłem jest obecnie głównie intensywna gospodarka rolna (nawożenie, środki ochrony roślin). W związku z powyższym na obszarze objętym projektem planu należy zachować szczególną dbałość w zakresie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami, w szczególności ropopochodnymi (parking).

Zagrożenie jakości powietrza w sezonie grzewczym na terenach wiejskich

Na obszarze gminy Łubniany dominującym paliwem stosowanym do ogrzewania mieszkań jest węgiel kamienny. Nie występuje tu scentralizowany system ciepłowniczy, potrzeby ciepłe odbiorców są w pełni zaspakajane przez: lokalne kotłownie i indywidualne źródła zasilające odbiorców gospodarstw domowych. Kotłownie lokalne zasilają bezpośrednio instalacje centralnego ogrzewania (c.o.) oraz ciepłej wody użytkowej (c.w.u.), wentylacji oraz technologii obiektów: mieszkalnych, użyteczności publicznej oraz obiektów usługowych i przemysłowych. Potrzeby ciepłe odbiorców na terenach wiejskich zaspokajane są w większości przez instalacje indywidualne. Wykazują one często bardzo niską sprawność i nie posiadają urządzeń ochrony powietrza.

Problemem w gminie, jak i całym województwie są przestarzałe źródła ciepła przystosowane na paliwa stałe z bardzo niską sprawnością oraz spalanie, ze względów ekonomicznych lub braku świadomości, paliw niskogatunkowych, a nawet odpadów palnych powstających w gospodarstwach domowych. W związku z czym instalacje indywidualne stanowią największe źródło zanieczyszczeń powietrza na

terenie gminy Łubniany. Wielkość emisji wykazuje zmienność sezonową związaną z okresem grzewczym.

Niewątpliwie zagadnienia ochrony klimatu i jakości powietrza atmosferycznego wiążą się bezpośrednio ze zmianami klimatycznymi. Jednym z najważniejszych zagadnień w tym obszarze interwencji jest konieczność prowadzenia szeroko zakrojonych działań edukacyjnych wśród mieszkańców w zakresie: szkodliwości spalania odpadów w piecach, promocji nowoczesnych technologii cieplnych oraz odnawialnych źródeł energii. Dużą rolę mogą odegrać tu szkoły prowadząc edukację ekologiczną wśród uczniów.

Nieład przestrzenny i architektoniczny, wprowadzanie na tereny wiejskie obiektów dysharmonijnych

Nieład przestrzenny i architektoniczny jest problemem praktycznie wszystkich terenów wiejskich, gdzie intensywnie rozwija się zabudowa. Problemem stają się niedostosowane do warunków otoczenia i sąsiedniej zabudowy, czasami historycznej, nowe budynki. Są one często za wysokie, o płaskim dachu, o jaskrawej kolorystyce elewacji lub dachu, zbudowane z materiałów zupełnie nieprzystających do tradycji danego regionu i miejsca. Na tereny wiejskie wprowadza się również, nie bacząc na walory krajobrazowe, obiekty dysharmonijne wysokościowe lub wielkokubaturowe. Problem ten jest szczególnie istotny na terenach objętych ochroną lub w ich sąsiedztwie. Na terenach wiejskich usuwane są także zadrzewienia i zakrzaczenia przy domach mieszkalnych, pozostaje jedynie zieleń ozdobna, która nie spełnia tylu ważnych funkcji, co zieleń wysoka, rodzima. Także niewłaściwe ogrodzenia (z prefabrykatów betonowych) mogą się stać elementami dysharmonijnymi dla obszaru wsi.

Walory krajobrazowe centrum wsi Luboszyce, mimo tego, że ich wartość nie kwalifikuje się do ochrony prawnej, powinny być świadomie kształtowane w sposób zgodny z historyczną zabudową i wyglądem wsi. Istotne jest zachowanie właściwych proporcji i estetyki nowej zabudowy harmonizującej z całym układem przestrzennym.

2.4.1. Ocena stopnia zgodności postanowień projektu Planu z zapisami aktów prawa miejscowego ustanawiających formy ochrony przyrody i określających zasady gospodarowania w ich granicach

Przedmiotowy teren znajduje się poza granicami obszarów chronionych. Najbliższe tereny objęte ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody to:

- użytek ekologiczny „Płaszczyna” (4,21 km) i „Kamionka Piast” (6,88 km),
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrowsko-Turawskie” (3,99 km)
- Stobrowski Park Krajobrazowy (8,22 km)
- ostoje Natura 2000: OSO Grądy Odrzańskie PLB020002 (6,94 km), OSO Zbiornik Turawa PLB160004 (8,60 km) i SOO Łąki w okolicach Chrzęstowic PLH160010 (6,31 km).

W związku z powyższym oraz w związku z tym, że przewidywane oddziaływania i zapisy projektu planu nie będą miały żadnego wpływu na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną nie przeprowadza się oceny zgodności.

2.4.2. Ocena stopnia zgodności postanowień projektu dokumentu z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody i krajobrazu

Projektowany dokument i jego zapisy dotyczące zagospodarowania terenu są generalnie zgodne z zapisami ustawy o ochronie przyrody w części dotyczącej zasad gospodarowania zasobami przyrody

i krajobrazu. Projekt Planu nie narusza najcenniejszych przyrodniczo terenów, stanowisk występowania gatunków chronionych i rzadkich oraz najcenniejszych siedlisk przyrodniczych.

Analiza sposobu użytkowania terenu wskazuje, że projektowany program użytkowy realizowany będzie na terenach leśnych o małej wartości produkcyjnej i przyrodniczej. Projekt Planu nie zakłada żadnych zmian przestrzennych powodujących ograniczenia w ochronie istniejących terenów chronionych w jego najbliższym sąsiedztwie (Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” (3,99 km). W przypadku realizacji zapisów planu nie przewiduje się także negatywnego wpływu na obszary cenne przyrodniczo, w tym ostoje Natura 2000 występujące w sąsiedztwie gminy Łubniany (OSO Grądy Odrzańskie PLB020002 (6,94 km), OSO Zbiornik Turawa PLB160004 (8,60 km) i SOO Łąki w okolicach Chrzęstowic PLH160010 (6,31 km).

Podsumowując - przewidywane, w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszycach, kierunki zagospodarowania i rozwoju oraz szczegółowe ustalenia planu biorą pod uwagę konieczność zrównoważonego rozwoju i właściwego gospodarowania zasobami przyrody i krajobrazu, przeznaczając pod nową zabudowę i zainwestowanie tereny o małej wartości przyrodniczej, w ciągu zwartej zabudowy wsi.

Zapisy projektu Planu są w większości zgodne z zapisami ustawy o ochronie przyrody, w części dotyczącej zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu oraz ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.

W szczególności taką zgodność wykazują zapisy Planu:

- ochrona na podstawie przepisów odrębnych,
- procent powierzchni biologicznie czynnej minimum 25%,
- zieleń minimum 20% powierzchni działki.

2.5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, istotne dla planu miejscowego oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas prac nad planem miejscowym

Dokumenty o znaczeniu międzynarodowym i polityka wspólnotowa

Podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie tzw. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały precyzyjnie określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustaw pokrewnych, rozporządzeń oraz dyrektyw. Obecnie polskie przepisy prawne pozostają w zasadniczej zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001), tzw. Dyrektywa SEA.

Polskie prawo uwzględnia również przepisy dyrektyw dotyczących sieci obszarów NATURA 2000, tj. dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE L 103 z 25.04.1979 z późniejszymi zmianami) tzw. Dyrektywa Ptasia oraz dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, z późniejszymi zmianami) tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawa z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.198 z późniejszymi zmianami; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne) oraz dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 roku zmieniająca dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 roku przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto polskie prawodawstwo uwzględnia ustalenia:

- dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie odpowiedzialności za zapobieganie i naprawę szkód w środowisku (Dz. U. WE L 143/56 z 30.04.2004),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008),
- dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 roku w sprawie odpadów (Dz. Urz. WE L 194 z 25.07.1975, L 78 z 26.03.1991 i L 377 z 23.12.1991),
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 roku odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002).

Wymieniono powyżej tylko niektóre z Dyrektyw obowiązujących w polskim prawodawstwie, najistotniejszych z punktu widzenia sporządzanego dokumentu.

Ponadto Polska od szeregu lat aktywnie uczestniczy na forum międzynarodowym w pracach organizacji, instytucji i konwencji, które mają na celu rozwiązanie globalnych i regionalnych problemów ochrony środowiska oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju. Jedną z form tej działalności jest przyjmowanie i realizacja zobowiązań określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach. Polska jest obecnie stroną następujących konwencji i protokołów z dziedziny ochrony środowiska (istotnych z punktu widzenia niniejszej prognozy):

- Konwencją Berneńską,
- Konwencją Bońską,
- Konwencją Waszyngtońską,
- Konwencją Ramsarską.

Ponadto są zgodne z celami międzynarodowego prawa z zakresu ochrony powietrza i zmian klimatycznych, takich jak:

- Konwencją o ochronie warstwy ozonowej z 22.03.1985 r. (Konwencja Wiedeńska) i Protokół Montrealski w sprawie substancji zubożającej warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi i kopenhaskimi),
- Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z 9.05.1991 r. (Konwencja Klimatyczna z Rio) wraz z protokołem dodatkowym z Kioto (reguluje kwestie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych).

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej

wymienionych dyrektywach i konwencjach, a także uwzględnić nowe strategie i plany działania w zakresie ochrony środowiska, przede wszystkim takie jak:

Europejski Zielony Ład

Plan działania na rzecz zrównoważonej gospodarki UE. Osiągnięcie powyższego celu jest możliwe poprzez przekształcenie wyzwań związanych z klimatem i środowiskiem w nowe możliwości we wszystkich obszarach polityki, a także zadbanie o to, by transformacja była sprawiedliwa i sprzyjała włączeniu społecznemu.

Główne cele i założenia:

- uczynienie z Europy pierwszego kontynentu neutralnego pod względem klimatu do 2050 r.
- zwiększenie konkurencyjności przemysłu europejskiego.

Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030

Do głównych elementów przedmiotowej strategii należą: o objęcie obszarem chronionym co najmniej 30% gruntów i 30% mórz w Europie; o odbudowa zdegradowanych ekosystemów na lądzie i w morzu przez zwiększanie skali rolnictwa ekologicznego i elementów krajobrazu charakteryzujących się bogatą różnorodnością biologiczną na gruntach rolnych, powstrzymanie i odwrócenie procesu spadku liczebności owadów zapylających, ograniczenie stosowania pestycydów i ich szkodliwych skutków o 50% do 2030 r., przywrócenie co najmniej 25 tys. km rzek w UE do stanu charakterystycznego dla rzek swobodnie płynących oraz zasadzenie 3 mld drzew do 2030 r.; o opracowanie planów zazieleniania obszarów miejskich w miastach liczących co najmniej 20 000 mieszkańców, mających na celu powstrzymanie utraty terenów zielonych w miastach, promowanie zielonej infrastruktury i rozwiązań opartych na zasobach przyrody w planowaniu przestrzennym.

Dokumenty krajowe

Cele i działania w dokumentach krajowych dotyczące ochrony środowiska, w tym gospodarki odpadami uwzględniają cele polityki Unii Europejskiej w tej dziedzinie oraz zawartych międzynarodowych konwencji. Najważniejsze dokumenty krajowe oraz zawarte w nich cele przedstawiono poniżej. Zapisy planu miejscowego uwzględniają poniższe zapisy.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:

- racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
- gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- uporządkowanie zarządzania przestrzenią.

Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię:

- lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- zapewnienie bezpieczeństwa dostaw importowanych surowców energetycznych,
- modernizacja sektora elektroenergetyki zawodowej, w tym przygotowania do wprowadzenia energetyki jądrowej,
- rozwój konkurencji na rynkach paliw i energii oraz umacnianie pozycji odbiorcy,
- wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii, rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
- rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne.

Poprawa stanu środowiska:

- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki, racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK) został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2019 r. KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.:

- bezpieczeństwa energetycznego,
- wewnętrznego rynku energii,
- efektywności energetycznej,
- obniżenia emisyjności oraz
- badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030

W dniu 15 października 2019 r. Rada Ministrów przyjęła Uchwałę w sprawie przyjęcia „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030”, przedłożoną przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi (SZRWRiR 2030). Jest to podstawowy dokument strategiczny polityki rolnej i rozwoju obszarów wiejskich państwa prezentujący cele, kierunki interwencji oraz działania, jakie powinny zostać podjęte w perspektywie roku 2030.

W planowanych działaniach do 2030 r. przewidziano:

- utrzymanie zasady, że podstawą ustroju rolnego będą gospodarstwa rodzinne,
- wspieranie zrównoważonego rozwoju małych, średnich i dużych gospodarstw rolnych,
- większe niż dotychczas wykorzystanie potencjału sektora rolno-spożywczego dzięki rozwojowi nowych umiejętności i kompetencji jego pracowników, a także przez wykorzystanie najnowszych technologii w produkcji i zastosowanie rozwiązań cyfrowych oraz tworzenie warunków do kreowania innowacyjnych produktów;
- budowanie konkurencyjnej pozycji polskiej żywności na rynkach zagranicznych, której znakiem rozpoznawczym będzie wysoka jakość i nawiązanie do najlepszych polskich tradycji, a także dostosowanie produktów rolno-spożywczych do zmieniających się wzorów konsumpcji (np. rosnącego zainteresowania żywnością ekologiczną),
- prowadzenie produkcji rolniczej i rybackiej z poszanowaniem zasad ochrony środowiska oraz dostosowanie sektora rolno-spożywczego do zmian klimatu, w tym m.in. w zakresie dostępności do wody,

- dynamiczny rozwój obszarów wiejskich we współpracy z miastami, którego efektem będzie stabilny i zrównoważony wzrost gospodarczy, zapewniający każdemu mieszkańcowi wsi godną pracę, a mieszkańcom miast dostęp do zdrowej, polskiej żywności,
- tworzenie warunków do poprawy mobilności zawodowej mieszkańców wsi oraz wykorzystywania przez nich szans na rozwój i zmianę kwalifikacji, wynikających z powstawania nowych sektorów gospodarki (jak np. biogospodarki).

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Celem głównym planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu,
- Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu,
- Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu,
- Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu.

Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości 2014

Celem KPZL jest zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości kraju do 30%, a także optymalnego rozmieszczenia zalesień, ustalenia priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz instrumentów realizacyjnych.

Projekt Polityki Wodnej Państwa 2030

Głównym celem PWP jest zapewnienie powszechnego dostępu ludności do czystej i zdrowej wody oraz istotne ograniczenie zagrożeń wywołanych przez powodzie i susze, w połączeniu z utrzymaniem dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów, przy zaspokojeniu uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki, poprawie spójności terytorialnej i dążeniu do wyrównywania dysproporcji regionalnych.

Realizacja celu głównego ma nastąpić poprzez realizację poszczególnych celów strategicznych:

- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód i związanych z nimi ekosystemów,
- zaspokojenie potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- zaspokojenie społecznie i ekonomicznie uzasadnionych potrzeb wodnych gospodarki,
- ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków powodzi i susz oraz
- reformę systemu zarządzania i finansowania gospodarki wodnej.

Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów

W dokumencie zostały wyznaczone następujące cele strategiczne: rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii.

Jednocześnie powinien być realizowany cel społeczny budowy świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych.

Cele ilościowe w odniesieniu do ogólnej masy wytwarzanych odpadów:

- utrzymanie wzrostu gospodarczego przy całkowitej masie wytwarzanych odpadów na stałym poziomie, wskaźnik: masa odpadów wytwarzanych w Polsce [Mg/rok] według danych GUS,
- ograniczenie obciążenia PKB odpadami, wskaźnik: masa wytwarzanych odpadów w Polsce w odniesieniu do PKB [kg /Euro PKB];

Do kluczowych dokumentów rangi regionalnej, w przypadku których dokonywano oceny spójności celów, zaliczyć należy Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego 2019

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego jest podstawowym dokumentem określającym zasady polityki zagospodarowania przestrzeni województwa opolskiego oraz określającym kierunki zagospodarowania przestrzennego, w tym wymagań w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego i ochrony dóbr kultury, z uwzględnieniem obszarów podlegających szczególnej ochronie. Szczegółowe zasady gospodarowania przestrzenią:

- zasada zachowania ładu przestrzennego – przejawiająca się prowadzeniem efektywnej i racjonalnej polityki przestrzennej i planistycznej na wszystkich poziomach planowania przestrzennego, umożliwiająca uzyskanie harmonijnej całości oraz uwzględniająca w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne,
- zasada racjonalnego kształtowania sieci osadniczej – polegająca na dążeniu do spójności struktury funkcjonalno-przestrzennej, zwartości struktury przestrzennej miejskich i wiejskich jednostek osadniczych oraz uzyskaniu równowagi terenów zabudowanych i terenów zieleni,
- zasada preferencji intensyfikacji zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową) – oznacza intensyfikację procesów inwestycyjnych na terenach już zagospodarowanych i przeciwdziałanie zajmowaniu nowych obszarów pod zabudowę,
- zasada budowania tożsamości regionalnej poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego – polegająca na pielęgnowaniu tradycji kulturowych regionu, dbaniu o materialną spuściznę historyczną, eksponowaniu krajobrazu kulturowego i przyrodniczego i zacieśnieniu więzi społeczności lokalnych,
- zasada spójności i ciągłości przestrzennej przy wyznaczaniu obszarów planistycznych i ich strefowaniu – w celu wykorzystania lokalnych i regionalnych potencjałów rozwojowych przy jednoczesnej minimalizacji sytuacji konfliktowych, polegająca na wskazaniu, poszanowaniu i ochronie obszarów cennych przyrodniczo i kulturowo (objętych ochroną prawną i planowanych do ochrony) przy wyznaczaniu wielofunkcyjnych obszarów rozwoju,
- zasada poprawy dostępności przestrzennej – polegająca na organizacji wydajnej sieci transportowej i opartej na niej zrównoważonego transportu publicznego z uwzględnieniem powiązań infrastrukturalnych i funkcjonalnych,
- zasada stymulowania rozwoju – społecznego, gospodarczego i przestrzennego, z wykorzystaniem istniejącego potencjału gospodarczego, kadr i zasobów naturalnych, wraz ze wsparciem sektora gospodarki opartej na wiedzy i innowacyjności,
- zasada rozwoju infrastruktury społecznej – zaspokajającej potrzeby zwłaszcza w dziedzinie ochrony zdrowia, edukacji i mieszkalnictwa, a także kultury i sportu,
- zasada tworzenia i wzmacniania potencjału akademickiego i naukowego województwa,
- zasada racjonalnego kształtowania stref aktywizacji gospodarczej,
- zasada racjonalnego zagospodarowania – związanego z rozwojem gospodarczym, w sferze przemysłu, rolnictwa i turystyki oraz w zakresie rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej,
- zasada oszczędnego gospodarowania energią i zasobami złóż naturalnych,
- zasada wyznaczania obszarów funkcjonalnych i problemowych.

Analiza zgodności projektu dokumentu z wybranymi dokumentami

W projekcie Planu uwzględniono cele oraz priorytety wybranych dokumentów planistycznych różnej rangi, poprzez rekomendację (wskazanie) szczegółowych zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiąmane również przez ustalenia funkcjonalne i nałożone na nie wymogi wynikające z projektu planu. Przede wszystkim utrzymane zostało założenie strategicznych dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który rozumieć należy zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Tabela 4. Ocena spójności projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z celami ochrony środowiska ustanowionymi w dokumentach strategicznych rangi międzynarodowej, krajowej i wojewódzkiej.

Europejski Zielony Ład	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
<p>Główne cele i założenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uczynienie z Europy pierwszego kontynentu neutralnego pod względem klimatu do 2050 r. – zwiększenie konkurencyjności przemysłu europejskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych indywidualnych lub lokalnych źródeł ciepła, w tym z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi.
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> – osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, – osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO (Światową Organizację Zdrowia) oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	<p>Zapisy zawarte w Planie wypełniają cele priorytetowe Programu, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem nakazuje się stosowanie w celach grzewczych bezemisyjnych lub niskoemisyjnych źródeł ciepła, spełniających wymagania standardów jakości powietrza określonych w przepisach odrębnych.
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
<p>Strategia <i>Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko</i> (BEiŚ) obejmuje dwa niezwykle istotne obszary: energetykę i środowisko, wskazując m.in. kluczowe reformy i niezbędne działania, które powinny zostać podjęte w perspektywie do 2020 roku.</p> <p>Do celów strategicznych ujętych w BEiŚ zaliczamy:</p> <p>Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami Środowiska.</p> <p>Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię</p> <p>Cel 3. Poprawa stanu środowiska.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem nakazuje się stosowanie w celach grzewczych bezemisyjnych lub niskoemisyjnych źródeł ciepła, spełniających wymagania standardów jakości powietrza określonych w przepisach odrębnych, • dopuszczalny poziom hałasu jak dla „terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży” zgodnie z przepisami odrębnymi • zakazuje się lokalizacji ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródła zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych ze względu na lokalizację obszaru w granicach opracowania planu

	w odległości mniejszej niż 500 m od granicy cmentarza.
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego 2019	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - zasada preferencji intensyfikacji zabudowy na terenach zainwestowanych wraz z ich regeneracją (odnową) – oznacza intensyfikację procesów inwestycyjnych na terenach już zagospodarowanych i przeciwdziałanie zajmowaniu nowych obszarów pod zabudowę, - zasada budowania tożsamości regionalnej poprzez zachowanie dziedzictwa kulturowego – polegająca na pielęgnowaniu tradycji kulturowych regionu, dbaniu o materialną spuściznę historyczną, eksponowaniu krajobrazu kulturowego i przyrodniczego i zacieśnieniu więzi społeczności lokalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • działka przeznaczona pod zabudowę to luka w istniejącej zwartej zabudowie wiejskiej – intensyfikacja zabudowy zamiast zajmowania nowych terenów; • pokrycia dachowe w kolorystyce czerwonej, brązowej, czarnej, grafitowej lub szarej, w tym dla dachów stromych obowiązuje dodatkowo pokrycie z tradycyjnych materiałów budowlanych.
Program ochrony środowiska województwa opolskiego na lata 2016-2020	
Cele/zadania/problemy istotne dla projektu Planu	Rozwiązania Planu znaczące dla realizacji celów
<ul style="list-style-type: none"> - ochrona krajobrazu kulturowego, - utrzymanie i wzmocnienie ekosystemów. 	<ul style="list-style-type: none"> • pokrycia dachowe w kolorystyce czerwonej, brązowej, czarnej, grafitowej lub szarej, w tym dla dachów stromych obowiązuje dodatkowo pokrycie z tradycyjnych materiałów budowlanych • procent powierzchni biologicznie czynnej minimum 25%.

Źródło: Opracowanie własne

3. CZĘŚĆ PROGNOSTYCZNA

3.1. Analiza i ocena stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska przeanalizowano tam, gdzie przewiduje się zmiany w dotychczasowym zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz jego najbliższej okolicy, gdzie potencjalnie oddziaływania na środowisko mogłyby wystąpić.

Analizowane tereny działki objętej projektem planu oraz jej szerokiego sąsiedztwa od wielu wieków podlegają gospodarczemu wykorzystaniu, przede wszystkim przez gospodarkę rolną i zabudowę. Aktualny stan i struktura przyrodnicza analizowanego obszaru jest efektem przekształceń środowiska przez gospodarkę człowieka. Rozwój osadnictwa oraz intensywnego rolnictwa ograniczyło występowanie terenów cennych przyrodniczo, które znajdują się obecnie w pewnym oddaleniu od wsi Luboszyce. Przekształceniu i degradacji uległy najcenniejsze struktury przyrodnicze terenu wsi, które powinny pełnić funkcje środowiskotwórcze, a które posiadały najwyższą bioróżnorodność. Naturalne i seminaturalne zbiorowiska roślinne występują tylko na niewielkich terenach, w większości są zniekształcone lub zdegradowane, tak jak teren objęty projektem planu. Naturalne lasy liściaste (grądy, łęgi i dąbrowy) zostały w dużym stopniu ograniczone przez uprawę roli lub zastąpione przez monokultury sosnowe. Ocalały właściwie tylko w obrębie doliny Małej Panwi, na terenach zalewowych.

Przedmiotowy teren nie posiada znaczących walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza analizowanego obszaru nie wykazała występowania siedlisk przyrodniczych objętych ochroną. Nie stwierdzono również występowania gatunków roślin objętych

w Polsce ochroną ani miejsc istotnych dla fauny. Wszystkie występujące na tym terenie zbiorowiska roślinne, należą do ekosystemów pospolitych, o niewielkich walorach przyrodniczych.

Pod względem faunistycznym analizowany obszar charakteryzuje się silnym przekształceniem naturalnych ekosystemów i niewielkimi walorami faunistycznymi.

3.2. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu

Potencjalne zmiany w środowisku na obszarze objętym projektem planu, w wyniku dalszego, dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu, oparte zostały na analizie stanu istniejącego, biorąc pod uwagę planowane trendy rozwojowe. Można stwierdzić, że niniejsza prognoza odpowiada analizie wariantu „0”-go tzn. kontynuacji dotychczasowego zagospodarowania.

Obszar opracowania podlega gospodarczemu wykorzystaniu jako tereny leśne. Na całym obszarze występuje roślinność wysoka, głównie sosna pochodząca prawdopodobnie z samosiewu. Las wykazuje jedną z form degeneracji - cespityzację. Runo jest znacząco przekształcone, występuje tu silny rozwój traw przy jednoczesnym ograniczeniu występujących w nim gatunków oraz roślinność synantropijna i ruderalna towarzysząca siedzibom ludzkim. Zjawisko to jest wywołane m.in. intensywnym wydeptywaniem. Zadrzewienie to przedstawia minimalną wartość przyrodniczą i nie przewiduje się aby w przypadku braku realizacji dokumentu podlegał jakimś gwałtownym zmianom. Generalnie, kontynuacja powyższego wykorzystania terenu nie będzie prowadzić do zmian, mogących powodować obniżenie walorów użytkowych terenu ani naruszenia istniejących zasobów środowiskowych.

W wyniku kontynuacji bieżącego zagospodarowania terenu nie należy prognozować uruchomienia procesów, zjawisk i oddziaływań innych, niż obserwowane dotychczas. Nie przewiduje się uruchomienia na tym obszarze procesów geodynamicznych, mogących skutkować ubytkiem lub degradacją powierzchni ziemi. Kontynuacja obecnego użytkowania nie będzie również prowadzić do zakłócenia ukształtowanych obecnie stosunków gruntowo – wodnych.

3.3. Przewidywane znaczące oddziaływania dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu miejscowego planu, z uwzględnieniem zależności między elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy

Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie jest dokumentacją szczegółową, ponieważ jej głównym celem jest odniesienie zasadniczej treści dokumentu do kierunków oraz zasad zrównoważonego rozwoju.

Oddziaływania i skutki dla środowiska wynikające z projektowanego przeznaczenia terenu będą związane głównie z: wprowadzaniem do środowiska substancji i energii, prowadzeniem prac ziemnych, zmianą struktury przyrodniczej i krajobrazowej. Oddziaływania te będą miały wpływ zarówno na elementy środowiska przyrodniczego, jak i kulturowego, w szczególności na: powietrze, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, wody podziemne, przyrodę ożywioną oraz krajobraz - we wzajemnym powiązaniu.

Zakres i charakter potencjalnych oddziaływań będzie bezpośredni i pośredni, o charakterze odwracalnym i nieodwracalnym, generalnie nieistotny dla utrzymania równowagi w środowisku, o małym natężeniu i zasięgu w przestrzeni.

Plan zakłada jedynie zmianę obowiązującego planu miejscowego – dotychczasowe tereny przewidziane pod zabudowę mieszkaniową przeznaczają się pod funkcje związaną z usługami nieprodukcyjnymi oraz obiektami infrastruktury towarzyszącej. Ma to uzasadnienie związane ze szczególnymi uwarunkowaniami tego miejsca (centrum wsi). Cały obszar wskazano jako teren rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Analiza obecnego sposobu

użytkowania terenu wskazuje, że projektowany program użytkowy realizowany będzie kosztem wyłączenia z produkcji terenów leśnych, które jednak nie stanowią dużej wartości produkcyjnej ani przyrodniczej.

3.3.1. Powierzchnia ziemi, zasoby naturalne i gleba

Realizacja ustaleń planu będzie powodowała przekształcenia powierzchni ziemi w trakcie prowadzenia prac budowlanych (m.in. wykopy, nasypy, naruszenie struktury gleby przez ciężki sprzęt budowlany). Zmiany te będą miały po części charakter odwracalny o małym stopniu istotności - po zakończeniu prac będzie odtwarzany stan przedrealizacyjny.

Zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania w obrębie terenów objętych projektem planu spowoduje wyłączenie lasu z produkcji. Dotyczy to jednak terenu leśnego o niewielkiej wartości – V klasa bonitacyjna. Wyłączenie ok. 16 ar z dotychczasowego sposobu użytkowania, oprócz ubytku terenów leśnych nie wpłynie w sposób istotny na możliwości dalszego gospodarowania lasami w rejonie wsi Luboszyce. Przewidywany do przekształcenia teren leśny zlokalizowany jest w miejscu, w którym jego zmiana będzie miała minimalny negatywny wpływ na przestrzeń produkcyjną – znajduje się w centrum wsi, w luce między zwartą zabudową mieszkaniową. Wyłączenie lasu z produkcji będzie miało charakter długotrwały i nieodwracalny, ale biorąc pod uwagę jego położenie, użytkowanie oraz małą żyzność, a także narażenie na oddziaływania antropogeniczne, o niewielkim stopniu istotności.

Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi, a tym samym na gleby i rzeźbę terenu wiąże się z zagospodarowaniem terenu zachowującym obecne warunki środowiska oraz prowadzącymi do ich utrzymania.

Na terenie objętym zapisami planu nie występują obszary potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, o których mowa w art. 101d ustawy Prawo ochrony środowiska.

3.3.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja ustaleń planu nie powinna powodować zaburzenia lokalnych warunków wodnych w trakcie prac budowlanych i innych, ponieważ poziom wód gruntowych występuje tu na znacznej głębokości - powyżej 2 m ppt.

W trakcie realizacji inwestycji zostaną wprowadzone sztuczne, uszczelnione powierzchnie utrudniające naturalny obieg wód. Zmniejszy to retencję terenową i infiltrację wód na skutek likwidacji naturalnego pokrycia terenu i wprowadzenia powierzchni sztucznych. Z uwagi na charakter planowanego zainwestowania (tereny usługowe) ograniczenia w zabudowie i wprowadzaniu sztucznego pokrycia terenu są stosunkowo duże (procent powierzchni biologicznie czynnej minimum 25%), jednakże mogą spowodować nadmierny bezpośredni spływ wód deszczowych na tereny sąsiednie. Zmniejszenie retencji i infiltracji wód będzie miało charakter lokalny i w większości mało istotny. Aby wyrównać straty spowodowane zabudową i uszczelnieniem dużej części terenu właściwe byłoby pozostawić część zadrzewień, w szczególności przy granicach działki, aby zminimalizować ten proces przez przechwycenie nadmiernego bezpośredniego spływu wód deszczowych z terenów uszczelnionych.

Prace budowlane, w tym wykorzystanie sprzętu mechanicznego i transportu samochodowego stanowi potencjalne źródło zanieczyszczeń wód gruntowych, a pośrednio także podziemnych - z uwagi na dobrą przepuszczalność podłoża. Także faza eksploatacyjna inwestycji może powodować zanieczyszczenia wód, głównie poprzez wody opadowe i roztopowe. Przede wszystkim na parkingu konieczna będzie szczególna dbałość w tym zakresie oraz uszczelnienie podłoża. Potencjalne zmiany jakości wód mogą mieć charakter lokalny, stały (faza eksploatacji) lub okresowy (faza realizacyjna).

Projekt planu przewiduje odprowadzanie ścieków *do istniejącego układu gminnej sieci kanalizacji zbiorczej po jej niezbędnej rozbudowie*. Projekt planu poprzez dodatkowe zapisy minimalizuje możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki – *zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych*. Plan ustala odprowadzenie wód opadowych i roztopowych w obszarze planu miejscowego przez lokalne systemy

kanalizacji deszczowej, ale dopuszcza także odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do gruntu pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w przepisach odrębnych.

Poza przewidzianymi w Planie działaniami ograniczającymi negatywny wpływ zainwestowania na wody powierzchniowe i podziemne, z uwagi na położenie obszaru opracowania w obrębie cennych struktur wodonośnych – GZWP 335, zalecana jest szczególna dbałość w trakcie działań mogących spowodować zanieczyszczenie wód. Plan wskazuje na powyższe uwarunkowania przez zapis - *obszar położony jest w granicach GZWP nr 335 Zbiornik Krapkowice - Strzelce Opolskie.*

3.3.3. Powietrze

Realizacja ustaleń planu spowoduje wzrost zapotrzebowania na energię cieplną. Konieczność dostarczenia energii cieplnej dla nowych odbiorców skutkować będzie wprowadzaniem dodatkowych, w stosunku do stanu aktualnego, emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Podczas realizacji inwestycji będzie miała miejsce również emisja zanieczyszczeń związana z prowadzeniem robót budowlanych, używaniem sprzętu i ruchem pojazdów budowlanych.

Potencjalna uciążliwość dla otoczenia może wystąpić także w czasie użytkowania obiektów usługowych i parkingu. Uciążliwości mogą być związane z zwiększoną presją zanieczyszczeń powietrza spowodowaną wzrostem intensywności ruchu samochodowego. Jednakże w związku ze skalą inwestycji nie przewiduje się znaczącego oddziaływania. Ponadto ze względu na usytuowanie usług publicznych w centrum wsi, w zwartej zabudowie możliwe są także oddziaływania pozytywne – część mieszkańców skorzysta z usług na miejscu, nie generując dodatkowego ruchu samochodowego.

3.3.4. Łagodzenie i adaptacja do zmian klimatu

Realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany w klimacie lokalnym poprzez zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zastąpienie jej w pewnej części powierzchnią sztuczną. Spowoduje to zwiększenie szorstkości terenu i zmniejszenie prędkości wiatru, czego skutkiem będzie podwyższenie temperatury powietrza, obniżenie wilgotności powietrza i słabsze przewietrzanie terenu. Wprowadzenie nowego źródła energii cieplnej może spowodować także niewielkie, lokalne zwiększenie emisji CO₂, które może zostać częściowo zrównoważone przez prawidłowo ukształtowaną zielenią. Zmiany klimatu będą miały jednak charakter lokalny, mało istotny ze względu na sąsiedztwo terenów zielonych w sąsiedztwie (plac kościelny) i pozostaną bez znaczącego wpływu na pozostałe elementy środowiska. Duży stabilizujący wpływ na warunki klimatu lokalnego posiada dolina Małej Panwi w niedalekiej odległości od terenu przeznaczonego pod zabudowę.

Większość zapisów przewidzianych w planie uwzględnia zmiany klimatu i potrzebę im przeciwdziałania i adaptacji. W szczególności pozytywne oddziaływanie w tym zakresie zapewni realizacja działań związanych zastosowaniem niskoemisyjnych, nowoczesnych rozwiązań technologicznych i ekologicznych nośników energii – m.in. gaz, prąd, odnawialne źródła energii.

Wśród kluczowych działań, które zostały uwzględnione w planie należy wymienić:

- ogrzewanie obiektów z niskoemisyjnych indywidualnych lub lokalnych źródeł ciepła, w tym z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi,
- procent powierzchni biologicznie czynnej minimum 25%.

3.3.5. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Przekształcenie powierzchni terenu i trwałe wyłączenie go z dotychczasowego sposobu użytkowania przy braku cennych struktur przyrodniczych na terenach przewidzianym pod zainwestowanie nie będzie powodowało istotnego zakłócenia ukształtowanych powiązań środowiskowych. Charakter zmian będzie długotrwały i nieodwracalny, ale w większości mało istotny.

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje zmiany w bioróżnorodności obszaru wsi. Negatywne oddziaływania będą niewielkie, ponieważ teren przeznaczony pod zainwestowanie stanowi

zdegradowana fitocenoza leśna z dominującymi trawami i roślinnością synantropijną, głównie ruderalną. Są to zbiorowiska bardzo ubogie florystycznie. Z powodu występowania na terenie projektowanego zainwestowania pospolitych gatunków zwierząt ubytek siedlisk faunistycznych nie będzie miał istotnego wpływu na bioróżnorodność obszaru. Ponieważ tereny te pozbawione są znaczących wartości przyrodniczych, zmiana dotychczasowego użytkowania nie zakłóci w istotnym stopniu naturalnych procesów przyrodniczych i nie powinna mieć żadnego negatywnego wpływu na walory obszarów chronionych znajdujących się poza terenem wsi Luboszyce. Ponadto w Planie przewidziano działania minimalizujące - procent powierzchni biologicznie czynnej minimum 25%, zieleń minimum 20% powierzchni działki.

Ustalenia planu nie ingerują znacząco w istniejący system przyrodniczy, a ich wpływ jest mało istotny na świat roślin i zwierząt. Aby wyrównać straty spowodowane zabudową dużej części terenu właściwe byłoby pozostawić część zadrzewień, w szczególności przy granicach działki aby zminimalizować niekorzystny wpływ planowanego zainwestowania.

3.3.6. Ekosystemy i krajobraz kulturowy

Ustalenia planu zachowują istniejące, istotne struktury przyrodnicze i nie ingerują w sposób znaczący w funkcjonowanie lokalnego systemu przyrodniczego na terenie wsi Luboszyce. Planowane powiększenie terenów usługowych nie będzie istotnie zaburzać swobodnego przemieszczania się gatunków w rejonie obszaru opracowania.

Realizacja planowanej inwestycji będzie prowadziła do zmian w krajobrazie poprzez zmianę terenu zadrzewionego na zainwestowany. Teren zabudowy usługowej stanowi kontynuację ukształtowanego układu osadniczego miejscowości Luboszyce (zabudowa luki), co sprawia, że oddziaływanie na krajobraz będzie mało znaczący o ile inwestycja będzie realizowana z dbałością o harmonię i ciągłość lokalnego krajobrazu. W planie umieszczono zapisy ograniczające negatywny wpływ nowego zagospodarowania na krajobraz m.in.:

- liczba kondygnacji nadziemnych do 2, w tym dopuszcza się poddasze użytkowe,
- pokrycia dachowe w kolorystyce czerwonej, brązowej, czarnej, grafitowej lub szarej,
- dla zabudowy zlokalizowanej w odległości do 15 m w głąb działki, licząc od północnej linii zabudowy, obowiązują dachy o kącie nachylenia połaci dachowych od 30° do 45°,
- procent zabudowy maksimum 45%,
- nadziemne części urządzeń technicznych - przysłonięcie ich osłoną lub zielenią.

Skutki dla krajobrazu będą miały charakter długotrwały i nieodwracalny. Jednakże z powodu stosunkowo niewielkich walorów krajobrazu, a także sąsiedztwa zabudowy mieszkalnej taka ingerencja nie będzie znacząca, a jest konsekwencją rozwoju społeczno-gospodarczego terenów wsi. Efekt ten może być także znacząco zminimalizowany przy pozostawieniu części zieleni wysokiej, w szczególności lip, dębów i klonów w otoczeniu planowanych obiektów.

Realizacja planowanych inwestycji będzie prowadziła do zmian w krajobrazie ale oddziaływanie na krajobraz może być mało znaczący, o ile zachowane zostaną pewne normy estetyczne i harmonia krajobrazu. Szczególnie, że przedmiotowy teren leży w obrębie centrum wsi i sąsiaduje z obiektami zabytkowymi.

3.3.7. Obszary i formy prawnie chronione, w tym cele, przedmiot ochrony i integralność ostoi Natura 2000

Przedmiotowy teren znajduje się poza granicami obszarów chronionych. Najbliższe tereny objęte ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody to:

- użytek ekologiczny „Płaszczyna” (4,21 km) i „Kamionka Piast” (6,88 km),

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie” (3,99 km)
- Stobrawski Park Krajobrazowy (8,22 km)
- ostoje Natura 2000: OSO Grądy Odrzańskie PLB020002 (6,94 km), OSO Zbiornik Turawa PLB160004 (8,60 km) i SOO Łąki w okolicach Chrzęstowic PLH160010 (6,31 km).

Z powodu położenia obszaru objętego projektem planu w centrum wsi Luboszyce, pomiędzy zwartą zabudową, a także zapisów planu ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacja ustaleń planu nie powinna spowodować znaczących negatywnych oddziaływań na zasoby i walory przyrodnicze obszarów chronionych, w tym ostoje Natury 2000. Ponadto tereny przewidziane pod zainwestowanie nie stanowią cennych obszarów przyrodniczych – w runie dominuje roślinność synantropijna, w tym ruderalna.

Planowana skala i charakter zainwestowania oraz położenie terenu sprawia, że realizacja planu nie będzie miała żadnego negatywnego wpływu na przedmiot ochrony najbliższych położonych obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania z innymi obszarami chronionymi.

3.3.8. Zabytki i dobra materialne

Realizacja ustaleń planu nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na dobra materialne i zabytki oraz krajobraz kulturowy o ile nowe obiekty zostaną harmonijnie wkomponowane w istniejącą zabudowę. Teren opracowania położony jest w obrębie krajobrazu kulturowego znacząco przekształconego, chociaż o walorach kulturowych, które należy świadomie zachować i kształtować. Występuje tu bowiem zabudowa wyróżniona w rejestrze wojewódzkim i gminnej ewidencji zabytków.

Przy zachowaniu odpowiedniego sposobu zagospodarowania terenu, a w szczególności pozostawienia części zadrzewień oraz gabarytów i wyglądu nawiązującego do lokalnych warunków, nowe zagospodarowanie i użytkowanie terenu nie spowoduje znaczącego zaburzenia walorów kulturowo-krajobrazowych. Wykopy i nasypy dysharmonizujące krajobraz zostaną po zakończeniu prac zniwelowane. Potencjalna zabudowa przy zastosowaniu ustaleń planu tj. *liczba kondygnacji nadziemnych do 2, w tym dopuszcza się poddasze użytkowe, pokrycia dachowe w kolorystyce czerwonej, brązowej, czarnej, grafitowej lub szarej*, dla zabudowy zlokalizowanej w odległości do 15 m w głąb działki, licząc od północnej linii zabudowy, obowiązują dachy o kącie nachylenia połaci dachowych od 30° do 45°, *nadziemne części urządzeń technicznych - przysłonięcie ich osłoną lub zielenią* oraz szczególnej dbałości o wygląd obiektów (nawiązanie do lokalnej tradycji) przy otoczeniu ich zadrzewieniami nie będzie miała istotnego znaczenia dla walorów kulturowych wsi Luboszyce.

W granicach projektu planu nie ma budynków ani dóbr materialnych objętych ochroną. Znajdują się one w sąsiedztwie – kościół i plebania. W związku z czym należy zachować szczególną dbałość i właściwie kształtować nową zabudowę, szczególnie w zakresie kształtu bryły i formy architektonicznej. Biorąc to pod uwagę można wykluczyć możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań w związku z realizacją ustaleń planu. W trakcie prowadzenia robót ziemnych związanych z budową, należy zachować procedury pozwalające na właściwe zabezpieczenie ewentualnych znalezisk archeologicznych.

3.3.9. Zdrowie ludzi

Realizacja ustaleń planu nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi. Przy zachowaniu zapisów planu dotyczących prowadzenia gospodarki ściekowej i odpadowej oraz zapisów dotyczących zakazu lokalizacji ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródła zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych ze względu na lokalizację obszaru w granicach opracowania planu w odległości mniejszej niż 500 m od granicy cmentarza, minimalizuje się negatywne oddziaływania na zdrowie ludzi.

Potencjalna uciążliwość dla otoczenia może wystąpić w czasie realizacji obiektów kubaturowych i parkingów. Uciążliwości mogą być związane z:

- zwiększoną presją zanieczyszczeń powietrza spowodowaną realizacją inwestycji oraz wzrostem intensywności ruchu samochodowego,
- pogorszeniem klimatu akustycznego, również związanym z realizacją inwestycji oraz wzrostem intensywności ruchu samochodowego w czasie realizacji robót.

Potencjalna uciążliwość dla otoczenia może wystąpić także w czasie użytkowania obiektów usługowych i parkingu. Uciążliwości mogą być związane z:

- zwiększoną presją zanieczyszczeń powietrza spowodowaną wzrostem intensywności ruchu samochodowego,
- pogorszeniem klimatu akustycznego związanym ze wzrostem intensywności ruchu samochodowego.

Jednakże plan zakłada *dopuszczalny poziom hałasu jak dla „terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej*. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia parametrów i wzrostu intensywności ruchu samochodowego. Duży parking, z którego prawdopodobnie będą mogli korzystać odwiedzający położony jest w sąsiedztwie (plac kościelny) ale poza terenem objętym projektem planu, a obszar centrum wsi już teraz charakteryzuje się zwiększonym ruchem i hałasem z powodu znajdującego się w sąsiedztwie kościoła parafialnego.

Ponadto plan ustala zasadę ogrzewania obiektów z niskoemisyjnych indywidualnych lub lokalnych źródeł ciepła, w tym z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, a także ustala odprowadzanie i unieszkodliwianie całości ścieków komunalnych z obszaru planu miejscowego w systemie kanalizacji wsi.

3.4. Skutki dla środowiska w związku z wprowadzeniem:

3.4.1. zanieczyszczeń do atmosfery

Realizacja ustaleń planu spowoduje wzrost zapotrzebowania na energię ciepłą. Konieczność dostarczenia energii cieplnej dla nowych odbiorców skutkować będzie wprowadzaniem dodatkowych, w stosunku do stanu aktualnego, emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego.

Podczas realizacji inwestycji będzie miała miejsce również emisja zanieczyszczeń związana z prowadzeniem robót budowlanych, używaniem sprzętu i ruchem pojazdów budowlanych.

Według planu przewidywane jest wprowadzenie terenów o funkcjach usługowych o nierozpoznanych w chwili obecnej potrzebach energetycznych i niesprecyzowanych źródłach i potencjalnych oddziaływaniach. W tej sytuacji określenie zużycia energii oraz wpływ działalności usługowej na zanieczyszczenie powietrza na etapie budowy i użytkowania może mieć wyłącznie charakter szacunkowy. Jednakże w związku z wprowadzeniem usług nieprodukcyjnych nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na środowisko. Do środowiska wprowadzone zostaną prawdopodobnie zanieczyszczenia związane z energetycznym spalaniem paliw. Z procesów spalania paliw wystąpi emisja: pyłu, dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku węgla (CO₂), tlenków azotu (NO_x). Plan ustala zasadę ogrzewania obiektów z niskoemisyjnych indywidualnych lub lokalnych źródeł ciepła, w tym z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, co znacząco zminimalizuje potencjalne negatywne oddziaływania.

Potencjalna uciążliwość dla otoczenia może wystąpić także w czasie użytkowania obiektów usługowych i parkingu. Uciążliwości mogą być związane z zwiększoną presją zanieczyszczeń powietrza spowodowaną wzrostem intensywności ruchu samochodowego. Jednakże w związku ze skalą inwestycji nie przewiduje się znaczącego oddziaływania.

3.4.2. ścieków

Realizacja zabudowy usługowej spowoduje wzrost zapotrzebowania na pobór wód i zwiększy ilości wytwarzanych ścieków socjalno-bytowych. Równocześnie, zakładając wykorzystanie sieci kanalizacji sanitarnej plan przyczyni się do zagwarantowania prawidłowego sposobu obiegu ścieków i nie pogorszy stanu sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych.

Dla zapewnienia ochrony wód powierzchniowych i podziemnych odprowadzanie ścieków będzie oparte na sieci kanalizacyjnej doprowadzającej ścieki do oczyszczalni. Odprowadzenie i unieszkodliwianie ścieków komunalnych będzie się odbywało za pomocą grupowego systemu kanalizacji wsi.

Projekt planu poprzez dodatkowe zapisy minimalizuje możliwości zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych przez ścieki – *zakaz odprowadzania ścieków do gruntu oraz wód powierzchniowych i gruntowych*. Plan ustala odprowadzenie wód opadowych i roztopowych w obszarze planu miejscowego przez lokalne systemy kanalizacji deszczowej, ale dopuszcza także odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do gruntu pod warunkiem spełnienia wymagań określonych w przepisach odrębnych. Pomimo szczegółowych zapisów w planie parkingi mogą stanowić potencjalne źródło zagrożenia dla wód podziemnych. Jednakże w związku ze skalą inwestycji nie przewiduje się znaczącego oddziaływania.

3.4.3. odpadów

Wprowadzenie na obszar do tej pory użytkowany jako las nowych terenów usługowych będzie prowadziło do zwiększenia udziału powstających na tych terenach odpadów. Podczas realizacji i użytkowania obiektów powstawać będą:

- odpady ziemne, w tym humus,
- odpady komunalne, plan ustala gospodarkę tymi odpadami: *zgodnie z regulacjami obowiązującymi w gminie oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, zakaz składowania odpadów z działalności usługowej.*

Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa stwarzać będzie bardzo szerokie podstawy do radykalnego ograniczenia i bezpiecznego zagospodarowania odpadów. Postępowanie z odpadami zgodnie z ustaleniami planu i obowiązującymi przepisami nie pogorszy w sposób istotny jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz gleb.

3.4.4. hałasu

Ustalenia projektu planu - realizacja obiektów usługowych – wprowadzają istotne zmiany w dotychczasowej strukturze przestrzennej, mogące rzutować na klimat akustyczny obszaru. Także wzrost ruchu samochodowego do powyższego terenu może negatywnie oddziaływać na klimat akustyczny obszarów przyległych.

Realizacja zabudowy może negatywnie oddziaływać na klimat akustyczny najbliższego otoczenia, głównie w fazie realizacji inwestycji poprzez:

- wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego na etapie budowy obiektów,
- transport samochodowy materiałów i sprzętu budowlanego w czasie realizacji inwestycji.

Na etapie budowy obiektów głównym źródłem generowania hałasu będzie ciężki sprzęt do prowadzenia prac ziemnych. Generalnie można założyć, że prace budowlane na powyższych terenach nie spowodują przekroczenia dopuszczalnych norm, a w razie ich większej intensywności będą to tylko oddziaływania krótkotrwałe.

Z fazą eksploatacji zabudowy usługowej może być związana emisja hałasu komunikacyjnego. Jednakże położenie obszaru objętego planem w sąsiedztwie kościoła parafialnego i dużego parkingu na placu

kościelnym powoduje, że tło akustyczne jest już okresowo podwyższone, więc możliwe jest, że dodatkowy hałas związany z dodatkowym ruchem komunikacyjnym planowanych terenów usługowych nie będzie w ogóle odczuwalny przez mieszkańców.

3.4.5. promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące

Realizacja ustaleń planu nie wiąże się z koniecznością budowy nowych urządzeń wywołujących zagrożenie elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym o istotnym oddziaływaniu na środowisko. Oddziaływanie promieniowaniem elektromagnetycznym dotyczy jedynie linii przesyłowych wysokich napięć, które nie występują na terenie opracowania, ani w jego sąsiedztwie.

Zwiększone zapotrzebowanie mocy dla projektowanych terenów może wymagać rozbudowy obiektów elektroenergetycznych, co przewidują zapisy planu - zaopatrzenie w energię elektryczną:

- z istniejących i planowanych elementów systemu elektroenergetycznego,
- dopuszcza się korzystanie z indywidualnych źródeł energii zgodnie z przepisami odrębnymi,
- dopuszcza się budowę stacji transformatorowych,
- dopuszcza się budowę lub modernizację istniejącej sieci jako napowietrzną lub kablową.

Inwestycje tego typu nie wywołują zjawiska promieniowania i wytwarzania pól elektrycznych i magnetycznych, istotnych z punktu widzenia przepisów ochrony środowiska. Linie średnich napięć pozostają praktycznie bez wpływu na środowisko i zdrowie ludzi.

4. PODSUMOWANIE

4.1. Wnioski

- Przewidywane, w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ulicy Kościelnej w Luboszytach, kierunki zagospodarowania i rozwoju oraz szczegółowe ustalenia planu biorą pod uwagę konieczność zrównoważonego rozwoju, przeznaczając pod inwestycje usługowe tereny o minimalnej wartości przyrodniczej, w luce zwartej zabudowy w centrum wsi.
- Projektowane zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego i jego ustalenia są zgodne z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, a jego realizacja nie wpłynie znacząco negatywnie na stan środowiska i nie będzie powodować istotnych skutków przestrzennych wykraczających poza granice opracowania, także w zakresie ochrony różnorodności biologicznej. Istniejące i przewidywane zagospodarowanie terenu nie stwarza ryzyka wystąpienia poważnych awarii, ani oddziaływania transgranicznego.
- Działania przewidziane w planie nie będą realizowane na terenie form ochrony przyrody oraz nie będą wiązać się z powstaniem nowych, znaczących barier dla przemieszczania się gatunków, stąd nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na formy ochrony przyrody oraz korytarze ekologiczne położone poza terenem wsi. Realizacja inwestycji nie będzie także stwarzać bezpośredniego lub pośredniego znaczącego negatywnego wpływu na cel i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 (w tym na integralność i spójność sieci Natura 2000) położonych najbliżej tego terenu.
- Podsumowując - większość przewidywanych oddziaływań będzie wywoływała skutki ujemne, niekorzystne dla środowiska (powietrze, wody podziemne, gleby, hałas, klimat, bioróżnorodność, krajobraz), jednakże o niskim poziomie istotności. Skutki długotrwałe ujemne, niekorzystne, ale tylko w skali lokalnej związane będą z nieodwracalnym przekształceniem terenu, zmniejszeniem terenów zielonych, wyłączeniem terenów leśnych z funkcji produkcyjnej oraz zmian w krajobrazie związanych z zabudową usługową.

- Skutki długotrwanie dodatnie, korzystne związane będą z powstaniem usług publicznych na miejscu, w centrum wsi (możliwość korzystania z usług przez mieszkańców bez dodatkowego przemieszczania się samochodem), uzupełnieniem zieleni towarzyszącej. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego znacząco ogranicza możliwości wprowadzania ścieków do gruntu i wód oraz przewiduje kompleksowe rozwiązania w zakresie gospodarki energetycznej, ściekowej i odpadowej.
- Przyjęte ustalenia szczegółowe warunków zabudowy i zagospodarowania terenu będą docelowo znacząco minimalizować potencjalne negatywne skutki i oddziaływania środowiskowe.
- Przyjęte rozwiązania planu są zgodne z kierunkami i polityką przestrzenną zawartą w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łubniany” oraz z uwarunkowaniami przyrodniczymi zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym dla obszaru gminy. Założenia rozbudowy terenów usługowych odpowiadają uwarunkowaniom rozwoju wsi Luboszyce, wynikającym z położenia terenu w centrum zwartej zabudowy, przy innych terenach publicznych (kościół parafialny).

4.2. Propozycje rozwiązań i ustaleń mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Pomimo wielu zapisów w Planie ograniczających negatywne oddziaływania środowiskowe, w trakcie analiz projektowych i w procesie prac na prognozą wyodrębniono dodatkowe propozycje ograniczające lub zapobiegające negatywnym oddziaływaniom na środowisko.

Przed wszystkim proponuje się rozważenie dodatkowych zapisów związanych z kształtowaniem krajobrazu kulturowego i nowej zabudowy, co wynika ze specyficznego położenia terenu objętego projektem planu (centrum wsi) i sąsiedztwa obiektów zabytkowych, a także planowanej realizacji inwestycji celu publicznego, która **może być modelowym przykładem obiektu poprawiającego estetykę i harmonię krajobrazu kulturowego** centrum wsi.

Wydaje się, że konieczne są dodatkowe, uszczegóławiające zapisy w planie zapewniające przestrzeganie zasad spójności stylistycznej z otoczeniem i krajobrazem wszelkich realizowanych obiektów budowlanych, w tym preferowanie regionalnych cech architektonicznych w budownictwie. Konieczne wydaje się m.in. utrzymanie zasadniczych proporcji wysokościowych w stosunku do sąsiedniej zabudowy - wysokość budynku nie powinna przekraczać wysokości sąsiednich budynków, formy dachu i rodzaju pokrycia - stosowanie dachów dwuspadowych o spadku połaci od 40 – 43° (wykluczone powinny być dachy płaskie), symetrycznych, krytych dachówką ceramiczną, kompozycji i wystroju elewacji, formy stolarki okiennej i drzwiowej nawiązującej do tradycyjnej zabudowy lokalnej.

Ponad to proponuje się wprowadzić zapis zapewniający pozostawienie części drzewostanu, w szczególności kilku egzemplarzy gatunków szlachetnych takich jak lipy, dęby i klony porastających obrzeża działki oraz zalecający przy nasadzeniach zieleni dobór rodzimych gatunków roślin, zgodnych z charakterem miejscowych siedlisk przyrodniczych i tradycjami lokalnymi.

Ponad to proponuję się rozważyć wprowadzenie następujących zapisów:

- *zakazuje się lokalizacji na obszarze objętym projektem planu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych; za wyjątkiem niezbędnych dla projektowanej zabudowy obiektów, urządzeń i sieci z zakresu infrastruktury technicznej, w tym obiektów infrastruktury telekomunikacyjnej.*
- *nakazuje się zapewnienie nawierzchni utwardzonych i szczelnych na terenach zagrożonych zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi lub innymi szkodliwymi oraz wody opadowe*

i roztopowe z utwardzonych nawierzchni zanieczyszczonymi substancjami ropopochodnymi należy neutralizować na miejscu do parametrów zwykłych wód opadowych i roztopowych.

4.3. Rozwiązania alternatywne

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru przy ulicy Kościelnej w Luboszytach sporządzony został jako dokument przedstawiający aktualne możliwości rozwoju wsi, biorąc pod uwagę lokalne uwarunkowania przyrodnicze. Projekt Planu w pełni odzwierciedla potrzeby rozwojowe i potrzeby ochrony zasobów środowiska, które występują w jego obrębie. W związku z czym nie proponuje się rozwiązań alternatywnych, a jedynie działania minimalizujące i ograniczające negatywne oddziaływania zawarte w poprzednim rozdziale.